

T.C.
Uşak Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Sporun Gelişiminde ve Yaygınlaşmasında Yerel Yönetimlere ve Kurumlar Arası

İşbirliğine Yönelik Politikalar

Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi

Yüksek Lisans Tezi

Abdullah Raif GÖKALP

Uşak

2019

T.C.
Uşak Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Sporun Gelişiminde ve Yaygınlaşmasında Yerel Yönetimlere ve Kurumlar Arası
İşbirliğine Yönelik Politikalar

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi

Yüksek Lisans Tezi

Abdullah Raif GÖKALP

Danışmanlar
Doç. Dr. Mustafa AKIL
Doç. Dr. Betül BALKAR

Uşak
2019

UŞAK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Tezli Yüksek Lisans Jüri ve Enstitü Onayı

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı 164201005 No'lu öğrencisi Abdullah Raif GÖKALP'in "Sporun Gelişiminde ve Yaygınlaşmasında Yerel Yönetimlere ve Kurumlar Arası İşbirliğine Yönelik Politikalar" adlı tezi 20/06/2019 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Yüksek Lisans Tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Öğrencinin;

Adı Soyadı : Abdullah Raif GÖKALP

İmza

DEĞERLENDİRME KURULU ÜYELERİ

İmza

Danışman : Doç. Dr. Mustafa AKIL

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Adem POYRAZ

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Elif TOP

Yüksek Lisans Tezinin kabul edildiği tarih: 20/06/2019

Uşak Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Ufuk BERBEROĞLU

ONAY

ÖNSÖZ

Ülkemizde spora olan ilgi ve alakanın çok olması spor kavramının önemini de artırmaktadır. Yönelimin çok olmasına rağmen sporun gelişimi ve yaygınlaşması tam anlamıyla sağlanamamıştır. Geçmişten günümüze ülkede sporun gelişimi ve yaygınlaşması için çeşitli politikalar belirlenmiştir. İlgili politikaların uygulanabilirliği tartışmaya açık bir konudur. Ülkemizde sporun gelişimine ve yaygınlaşmasına katkıda bulunmak amacıyla yerel yönetimlere ve kurumlar arası işbirliğine yönelik politikalar detaylı bir şekilde araştırılarak ilgili konu bilimsel yollarla değerlendirilmek istenmiştir.

Uşak, 2019

Abdullah Raif GÖKALP

ÖZET

Sporun Gelişiminde ve Yaygınlaşmasında Yerel Yönetimlere ve Kurumlar Arası İşbirliğine Yönelik Politikalar

Bu araştırmada; Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri ve belediyelerin sporla ilgili birimlerinde görev yapan yöneticilerin görüşleri doğrultusunda; sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesine ve yerel yönetimlerde sporun desteklenmesine ilişkin politikaların incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında, sporun gelişimi ve yaygınlaşması konusunda yaşanan sorunların tespit edilmesi ve ilgili sorunlara uygun çözüm önerileri sunulmasından dolayı araştırmanın, spor politikaları alanına katkı sağlayıcı nitelikte olduğu düşünülmektedir. Nitel araştırma yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı araştırma, betimsel araştırma deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu; Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda görev yapan 5, Ankara ve Adana Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri'nde görev yapan 10 ve Ankara ve Adana Büyükşehir Belediyelerinde görev yapan 10 yönetici olmak üzere toplam 25 spor yöneticisi oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan yöneticiler, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yönteminin kullanılmasıyla belirlenmiştir. Araştırmanın verileri, yarı-yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Spor yöneticileri ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler, içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda; sporun gelişimi ve yaygınlaşması konusunda, yerel yönetimlere yönelik çeşitli politikaların olduğu ancak mevcut politikaların yeterli olmadığı anlaşılmıştır. İlgili kurum ve kuruluşlar arasında çeşitli konularda işbirliği olmasına rağmen söz konusu işbirliklerinin yeterli düzeyde olmadığı belirlenmiştir. İşbirliği konusundaki bu eksikliğin en önemli nedeninin, ekonomik imkânların yetersiz olması olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmanın sonuçları doğrultusunda, ülkede sporun gelişimine ve yaygınlaşmasına katkı sağlamak için, yerel yönetimlerin spora katılımlarının artırılmasına ilişkin politikaların çoğaltılması ve kurumlar arası işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla spora ayrılan bütçenin artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Politikaları, Sporun Desteklenmesi, Sporun Gelişimi, Sporun Yaygınlaşması.

ABSTRACT

Policies concerning Local Administrations and Interinstitutional Cooperation in the Development and Popularization of Sports

The present study aims to investigate the policies concerning the development of the cooperation between the institutions and organizations related to sports and supporting of sports by local administrations in line with the managers serving at the Ministry of Youth and Sports, the Provincial Directorates of Youth Services and Sports, and the sports-related units of municipalities. The study is considered to have the quality of contributing to the field of sports policies since the problems encountered in the development and popularization of sports are determined and proper solution proposals are offered for the relevant problems within the scope of the study. Employing the qualitative research methods and techniques, the present study adopted a descriptive research design. The study group of the research comprised a total number of 25 sports managers, 5 of whom serving at the Ministry of Youth and Sports, 10 serving at the Provincial Directorates of Youth Services and Sports of Ankara and Adana, and the remaining 10 serving at the Metropolitan Municipalities of Ankara and Adana. The managers in the study group were determined by means of the criterion sampling method, which is a purposeful sampling method. The data of the study was collected by means of semi-structured interviews. The data collected by means of the interviews carried out with the sports managers was analyzed by means of content analysis. At the end of the study, it was concluded that a number of policies concerning the local administrations with regard to the development and popularization of sports existed, but these policies were not adequate. It was determined that although there was cooperation between the relevant institutions and organizations in various fields, their cooperation was not at an adequate level. It was concluded that the primary reason for the lack of cooperation was the insufficiency of the financial means. In line with the results of the study, it is recommended to enhance the policies concerning the participation of local administrations into sports and to develop the cooperation between institutions by increasing the budget allocated to sports in order to contribute to the development and popularization of sports throughout the country.

Key Words: Development of Sports, Popularization of Sports, Sports, Sports Policies, Supporting Sports.

İÇİNDEKİLER

Tezli Yüksek Lisans Jüri ve Enstitü Onayı.....	
Önsöz	
Özet.....	I
Abstract (İngilizce Özet).....	II
İçindekiler	III
Tablolar.....	VII
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Spor, Politika ve Spor Politikası	4
2.2. Neden Spor Politikası?.....	4
2.3. Spor Politikalarının Temel Amaçları	5
2.4. Türkiye’de Spor Politikası	5
2.5. Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri	6
2.6. Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri.....	6
2.7. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri.....	7
2.8. Adana Büyükşehir Belediyesinin Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri	7
2.9. Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi	7
2.9.1. Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi	8
2.9.2. Yerel Yönetimlerde Sporun Desteklenmesi	9
2.10. İlgili Araştırmalar	9
2.10.1. Yurt İçindeki Araştırmalar	9
2.10.2. Yurt Dışındaki Araştırmalar	11
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	13
3.1. Araştırmanın Modeli.....	13
3.2. Çalışma Grubu ve Özellikleri	13
3.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması	15
3.3.1. Görüşme Formlarında Yer Alan Sorular.....	17

3.4. Verilerin Analizi	19
3.5. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği	21
4. BULGULAR.....	23
4.1. Gençlik ve Spor Bakanlığında Görev Yapan Şube Müdürlerinin Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri.....	23
4.1.1. Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Yerel Yönetimler ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçekleştirilen İşbirlikçi Uygulamalara İlişkin Bulgular	23
4.1.2. Özel Kurum ve Kuruluşların Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Gerçekleştirilen İşbirlikçi Çalışmalara İlişkin Bulgular.....	24
4.1.3. Paydaşlar Arasındaki Karar Vericilerin Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesine İlişkin Bulgular	26
4.1.4. Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin Güçlendirilmesi Amacıyla Yapılabilecek Uygulamalara İlişkin Bulgular	27
4.1.5. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Teşvik Etmeye ve Finansal Katkı Sağlamaya Yönelik Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Bulgular	28
4.1.6. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına İlişkin Bulgular	30
4.1.7. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Genelinde Yaygınlaştırılmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular.....	31
4.1.8. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimlerinin ve Sportif Faaliyetlere Katılımlarının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular.....	32
4.1.9. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular	34
4.1.10. İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesine ve Bu Doğrultuda Projelerin Yürütülmesine Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular.....	36
4.2. Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde Görev Yapan Yöneticilerin Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri	37
4.2.1. Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Yerel Yönetimler ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçekleştirilen İşbirlikçi Uygulamalara İlişkin Bulgular ...	37
4.2.2. Özel Kurum ve Kuruluşların Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Gerçekleştirilen İşbirlikçi Çalışmalara İlişkin Bulgular	39

4.2.3. Paydaşlar Arasındaki Karar Vericilerin Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesine İlişkin Bulgular	40
4.2.4. Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin Güçlendirilmesi Amacıyla Yapılabilecek Uygulamalara İlişkin Bulgular	41
4.2.5. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Teşvik Etmeye ve Finansal Katkı Sağlamaya Yönelik Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Bulgular	43
4.2.6. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına İlişkin Bulgular	45
4.2.7. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Geneline Yaygınlaştırılmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular.....	47
4.2.8. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimlerinin ve Sportif Faaliyetlere Katılımlarının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular.....	48
4.2.9. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular	49
4.2.10. İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesine ve Bu Doğrultuda Projelerin Yürütülmesine Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular.....	51
4.3. Belediyelerde Görev Yapan Yöneticilerin Yerel Yönetimlerde Sporun Desteklenmesine İlişkin Görüşleri.....	52
4.3.1. Belediyelerin Bünyesinde Halkı Spor Yapmaya Teşvik Edici Sportif Rekreasyon Alanlarının Oluşturulması ve Bu Alanlarda Antrenör Bulundurulmasına İlişkin Bulgular	52
4.3.2. Halkı Spor Yapmaya Teşvik Etmek Amacıyla Yerel Yönetimlerin Bu Yönde Yapabileceği Daha Farklı Çalışmalara İlişkin Bulgular	54
4.3.3. Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık Desteği Alınmasına İlişkin Bulgular	56
4.3.4. Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık İhtiyaçlarına İlişkin Bulgular	57
4.3.5. Özel İdarelerin Spor Hizmetlerine Ayırdığı Bütçeye İlişkin Bulgular	58
4.3.6. Özel İdarelerin Spor Hizmetlerine Yeterli Pay Ayrılması İçin Yapılması Gerekenlere İlişkin Bulgular.....	59
4.3.7. Spor Hizmetlerine Daha Fazla Bütçe Ayrılması Gereken İhtiyaçlara İlişkin Bulgular	60

4.3.8. Belediyelerin Bünyesinde Spor İle İlgilenen Birimlere ve Bu Birimlerin Faaliyetlerine İlişkin Bulgular	61
4.3.9. Belediyelere Ait Spor Birimlerinin Daha Kapsamlı Hizmet Sunmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular	63
4.3.10. Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerine Desteklerine İlişkin Bulgular	64
4.3.11. Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerini Nakdi Olarak Desteklemelerine İlişkin Bulgular	65
4.3.12. Yerel Yönetimlere Ait Spor Tesislerinin Mevcut Hizmet Süresi ve Kapsamına İlişkin Bulgular	66
4.3.13. Spor Tesislerinin Halka Uzun Süreli (24 Saat) Hizmet Verebilmesine İlişkin Bulgular	67
4.4. Belediyelerde Görev Yapan Yöneticilerin Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri	68
4.4.1. Üniversitelerin ve Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımını Sağlayabilmek İçin Yapılan İşbirlikçi Uygulamalara İlişkin Bulgular	68
4.4.2. Kamu Kurumlarının ve Özel Kurumların Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımının Yaygınlaştırılmasına İçin Yapılması Gereken Uygulamalara İlişkin Bulgular	69
4.4.3. Belediyelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimlerine ve Sportif Faaliyetlere Katılımlarına İlişkin Bulgular	70
4.4.4. Belediyelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılmasına İlişkin Bulgular	71
5. TARTIŞMA.....	73
5.1. Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasındaki İşbirliğinin Mevcut Durumuna ve İlgili İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Tartışma.....	73
5.2. Yerel Yönetimlerin Sporu Destekleme Amacıyla Yaptıkları Çalışmaların Mevcut Durumuna ve Sporu Desteklemeleri İçin Yapılabilecek Çalışmalara İlişkin Tartışma..	75
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	79
6.1. Sonuç	79
6.2. Öneriler.....	80
KAYNAKLAR	82
TEŞEKKÜR.....	84
ÖZGEÇMİŞ	85

TABLULAR

Tablo 3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri	14
Tablo 3.2. Katılımcıların Görüşme Süreleri	16
Tablo 4.1. Spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilen işbirlikçi uygulamalara ilişkin kodlamalar	23
Tablo 4.2. Özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla gerçekleştirilen işbirlikçi çalışmalara ilişkin kodlamalar	25
Tablo 4.3. Paydaşlar arasındaki karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin kodlamalar	26
Tablo 4.4. Paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılabilecek uygulamalara ilişkin kodlamalar	27
Tablo 4.5. Kamu kurum ve kuruluşlarının spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin kodlamalar.....	28
Tablo 4.6. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ilişkin kodlamalar	30
Tablo 4.7. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar	31
Tablo 4.8. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının değerlendirilmesine ilişkin kodlamalar	33
Tablo 4.9. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar	35
Tablo 4.10. İllerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesine yönelik önerilere ilişkin kodlamalar.....	36
Tablo 4.11. Spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilen işbirlikçi uygulamalara ilişkin kodlamalar	38
Tablo 4.12. Özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla gerçekleştirilen işbirlikçi çalışmalara ilişkin kodlamalar	39
Tablo 4.13. Paydaşlar arasındaki karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin kodlamalar	40
Tablo 4.14. Paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılabilecek uygulamalara ilişkin kodlamalar	42

Tablo 4.15. Kamu kurum ve kuruluşlarının spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin kodlamalar.....	43
Tablo 4.16. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ilişkin kodlamalar	45
Tablo 4.17. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar	47
Tablo 4.18. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının değerlendirilmesine ilişkin kodlamalar.....	48
Tablo 4.19. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar	50
Tablo 4.20. İllerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesine yönelik önerilere ilişkin kodlamalar.....	51
Tablo 4.21. Belediyelerin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik edici sportif rekreasyon alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda antrenör bulundurulmasına ilişkin kodlamalar	53
Tablo 4.22. Belediyelerin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla yerel yönetimlerin bu yönde yapabileceği daha farklı çalışmalara ilişkin kodlamalar.....	55
Tablo 4.23. Spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık desteği alınmasına ilişkin kodlama.....	56
Tablo 4.24. Spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık ihtiyaçlarına ilişkin kodlamalar	57
Tablo 4.25. Özel idarelerin spor hizmetlerine ayırdığı bütçeye ilişkin kodlamalar.....	58
Tablo 4.26. Özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterli pay ayrılması için yapılması gerekenlere ilişkin kodlamalar	59
Tablo 4.27. Spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçlara ilişkin kodlamalar	61
Tablo 4.28. Belediyelerin bünyesinde spor ile ilgilenen birimlere ve bu birimlerin faaliyetlerine ilişkin kodlamalar	62
Tablo 4.29. Belediyelere ait spor birimlerinin daha kapsamlı hizmet sunmasına ilişkin kodlamalar	63
Tablo 4.30. Yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerine desteklerine ilişkin kodlamalar	64

Tablo 4.31. Yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerini nakdi olarak desteklemelerine ilişkin kodlamalar	65
Tablo 4.32. Yerel yönetimlere ait spor tesislerinin mevcut hizmet süresi ve kapsamına ilişkin kodlamalar	66
Tablo 4.33. Spor tesislerinin halka uzun süreli (24 saat) hizmet verebilmesine ilişkin kodlama.....	67
Tablo 4.34. Üniversitelerin, kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımına ilişkin kodlama.....	68
Tablo 4.35. Kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımına ilişkin kodlamalar	69
Tablo 4.36. Belediyelerin amatör branşlarda spor kulübü kurmalarına ilişkin kodlamalar	70
Tablo 4.37. Belediyelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına ilişkin kodlama.....	71

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İnsanlığın varoluşu ile birlikte beslenme, barınma, boşaltım gibi temel ihtiyaçlar meydana gelmektedir. Bunların yanında fiziksel aktivitenin de insan hayatında önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Fiziksel aktivite bireyin yaşamını idame ettirebilmesi için gerekli olan ihtiyaçları karşılamaya yönelik bir araçtır. Yapılan her hareketin bir fiziksel aktivite olarak kabul edilmesinden dolayı fiziksel aktivitenin kapsamlı olduğunu söylemek mümkündür. Derecesi kişiden kişiye değişiklik gösterse de tüm insanlarda gözlenen bir eylemdir. Düzenli olarak yapıldığında insan vücudu için olumlu sonuçlar meydana getirmektedir. Birçok hastalığı geçirmesi, hasta olma ihtimalini düşürmesi, sağlıklı bireylerin yetiştirilmesi fiziksel aktivitenin önemini artırmaktadır. İnsan yapısı için önemli olan diğer bir etken de ruh sağlığıdır. Bedenen iyi olmanın yanında ruhen de iyi bir hâl almak insanı sağlıklı kılan etmenlerdendir. Spor yapmak sağlıklı bireyler yetiştirilebilmesi için önem arz etmektedir. Spor, hem bedenen hem de ruhen iyilik hâli için başlıca etmenler arasında yer almaktadır. Devletin var olma sebeplerinden biri olan, vatandaşın her yönden iyi hâle getirilebilmesi için çeşitli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda insanların fiziksel aktivite ihtiyaçlarının giderilmesi konusu, üzerinde durulması gereken önemli bir konu hâline gelmiştir.

Bir ülkede sporun gelişimi değerlendirilirken incelenmesi gereken belirli kriterler vardır. Spor kavramının insanlarda neyi çağrıştırdığı, hangi amaçla yapıldığı, mevcut durumu ve olması gereken yer başlıca irdelenmesi gereken hususlardandır. Bir ülkede sporun gelişmesi için yalnızca maddi destek yeterli değildir. Gerekli yatırımlarla birlikte uygun politikalar hazırlanarak alanında uzman kişilerin görevlendirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda yetkisi olan kurum ve kuruluş çalışanlarının sistemli bir şekilde planlı ve programlı bir çalışma yapmaları önem taşımaktadır. Spor politikalarının paydaşları olmaları nedeniyle Gençlik ve Spor Bakanlığı, İç İşleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler, Yerel Yönetimler, medya kuruluşları, spor federasyonları ve sivil toplum kuruluşlarının koordineli bir şekilde çalışmaları sporun gelişimi açısından olumlu sonuçlar verecektir. Elbette bu kurum ve kuruluşların koordineli şekilde çalışması ve ülkemizde sporun gelişimine hizmet etmesi, uygulanabilir ve çağın gerekliliklerine uygun spor politikalarının geliştirilmesi ile mümkün olabilir.

Ülkemizin geçmiş yıllara ait spor politikaları incelendiğinde; belirlenen politikaların genellikle birbirini tekrarlayan nitelikte olduğu görülmektedir. Ancak sporun gelişebilmesi, spor politikalarının sağlam temellere dayanması ve belirlenen politikalara ait ilerleme durumunun takip edilerek gerekli güncellemelerin yapılmasıyla gerçekleşebilir. Sporun gelişiminde rol alabilecek birimlerin ve kişilerin iletişim ve işbirliği hâlinde olmaları, istenilen nitelikte spor politikalarının geliştirilmesine ve gereklilikler doğrultusunda güncellenmesine yardımcı olabilecektir. Bu nedenle sporla ilgili kurum ve kuruluşların ve yetkili kişilerin, sporun geliştirilmesi amacıyla neler yapılması gerektiğine yönelik görüşlerinin bilinmesi, spor politikalarının niteliğinde ilerleme sağlayabilecektir. Özellikle yerel yönetimlerin spora destek vermesini sağlayabilecek politikaların geliştirilmesi, sporu geliştirme yolunda daha kapsamlı bir eylem planı oluşturulmasına hizmet edebilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının 2012 yılında hazırlamış olduğu Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi çerçevesinde sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi hedeflenmiş ve bu kapsamda temel politikalar geliştirilmiştir. Bu politikaların genel amacı; spor ile ilgili çalışmalar yapacak olan kurum ve kuruluşların birbirleri ile sürekli iletişim hâlinde olmalarını, koordineli bir şekilde çalışmalarını ve yerel yönetimlerin spor uygulamalarına destek olmalarını sağlayarak sporun ülkede gelişimini gerçekleştirmektir (6). Daha öncede belirtildiği gibi, yerel yönetimlerin sporun gelişimine etkili bir şekilde destek vermesi ve bu kapsamda kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin sağlanması ülkemizde sporun gelişimi açısından üzerinde durulması gereken bir konudur. Aynı zamanda yerel yönetimlerin ve sporla ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerine ve ihtiyaçlarına dayalı olarak spora ilişkin ülkemizdeki mevcut durumun ortaya konması ve sonrasında politikaların geliştirilmesi, spor politikalarının niteliği üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olabilecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının 2012 yılında hazırlamış olduğu Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi çerçevesinde, sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi politikalarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ve belediyelerin sporla ilgili birimlerinde

görev yapan yöneticilerin görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1- Sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliğinin mevcut durumu nasıldır?
- 2- Sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi için neler yapılabilir?
- 3- Yerel yönetimlerin sporu destekleme amacıyla yaptıkları çalışmaların mevcut durumu nasıldır?
- 4- Yerel yönetimlerin sporu desteklemesi için neler yapılabilir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bir ülkede sporun gelişmesinde etkili ve güncel spor politikalarının önemli bir rolü bulunmaktadır. Belirli bir politikaya bağlı olmadan gerçekleştirilen faaliyetlerin ve alınan kararların ne kadar işlevsel olabileceği tartışma konusudur. Spor politikaları doğru ve etkili bir şekilde oluşturulması durumunda, sporun geliştirilmesi sürecinde kimlerin nasıl rol alması gerektiğine ve ne tür iyileştirme çalışmalarının yapılması gerektiğine yol gösterecektir. Arzu edilen nitelikte spor politikaların oluşturulabilmesi, sporla ilgili bilimsel birikimin ve yetkili kurum ve kuruluşların deneyimlerinin bir araya getirilmesiyle mümkün olabilmektedir.

Bu araştırmada Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının 2012 yılında hazırlamış olduğu Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi çerçevesinde sporla ilgili ve yetkili kurum ve kuruluşlarda görev yapan yöneticilerin görüşlerinin incelenmesiyle, söz konusu bilimsel birikim ve deneyimler bir araya getirilerek sunulmuştur. Bu nedenle araştırma gerek ülkemizde spor politikalarının mevcut durumunu gözler önüne sermesi gerekse sporun bilimsel bir temelde geliştirilebilmesi açısından politika önerileri sunması bakımından önem taşımaktadır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Spor, Politika ve Spor Politikası

Spor, vücudun olumlu yönde değişmesine katkı sağlamasıyla birlikte; aktiviteler, yarışmalar ve hareketler aracılığı ile kişinin karakterini, benliğini, toplum içindeki tutum ve eylemini etkileyen bir kavramdır (2). Bir önceki tanıma benzer olarak, Küçük ve Koç (2004) sporun, fiziksel etkinlikler bütünü olmasının yanı sıra insanlara kişisel ve sosyal kimlik hissi ve grup üyeliği duygusu vermesi ile ferdi toplumla iç içe olmasına destek sağlayan bir kavram olduğunu dile getirmişlerdir. Başka bir tanımla spor; ferdi olarak veya takımla uygulanan, kişinin somut ve soyut becerilerinin gelişmesini sağlayan, kazanma arzusu olan, belirlenen kurallar dâhilinde meydana getirilen fiziksel aktivitelerdir (4). Psikoloğlara göre spor; insanların sosyal hayata entegre olmalarına yardımcı olan, fiziki ve psikolojik açıdan sağlıklı olmalarına katkı sağlayan çeşitli aktiviteler bütünüdür (29).

Aykin ve Bilir (2013) politikayı, kısa ve uzun vadede yapılacak çalışmaların nasıl işleyeceğini belirlemek amacıyla, mevcut seçenekler içerisinde belirlenen bir istikamet veya davranış şekli, yöneticiler için karar verme konusunda yol gösteren yöntem olarak tanımlamışlardır. Politika, çalışmaları idare edebilmek için takip edilen ilkeler bütünüdür (30). Benzer bir tanımla politika, teşkilat bünyesinde yapılacak iş ve işlemlerin hangi yöntemlerle yapılacağını belirten prensiplerdir (31).

Spor politikası, sporun durumunun değerlendirilmesi ile birlikte, ülkede sporun gelişmesine katkı sağlama gayesiyle amaca uygun metotlar belirleyerek, yöneticilere yol gösteren yöntemdir (1). Her konuda politika belirlemenin büyük bir önemi olduğu gibi spor konusunda da politika belirlemek ve ilgili politikaya göre hareket etmek ülkede sporun gelişimine katkı sağlayacaktır.

2.2. Neden Spor Politikası?

Spor, sadece profesyonel sporcuları ilgilendiren bir konu olmayıp tüm insanlığa hitap eden kapsamlı bir kavramdır. Profesyonelliğin yanında; insanların boş zamanlarını değerlendirmelerinde, sağlıklı bir hayat sürdürebilmelerinde, yaşam kalitelerini, fiziksel performanslarını artırmalarında, stresten korunmalarında, üretme gücünü kullanmalarında, takımla çalışmayı öğrenmelerinde ve bunlara benzer daha birçok konuda insanı doğrudan etkileyen önemli bir etkidir. Bu nedenle spor, ilgili kurumları ve kişileri sporun üzerinde durmalarına, sporu geliştirmek için çeşitli çalışmalar

yapmalarına yönlendirmektedir. Sporun ülkede geliştirilmesi için planlı programlı hareket edilmesi, gelişimin daha sağlıklı ve hızlı olması ihtimalini artırmaktadır. Bundan dolayı ilgili kurum ve kuruluşların kapsamlı bir çalışma yaparak spor politikalarını belirlemeleri ve belirlenen politikaların uygulanabilirliğini denetlemeleri gerekmektedir.

2.3. Spor Politikalarının Temel Amaçları

Spor politikalarının temel amaçları şu şekilde ifade edilebilir (6):

- Ülkede sporu yaygınlaştırmak,
- Çeşitli spor faaliyetleri düzenlemek,
- Sporcuları dopingden uzak tutmak,
- Kişileri, yaşlarına uygun spor faaliyetlerine yönlendirmek,
- Spor tesislerini halka açmak,
- Yurtdışındaki spor faaliyetlerinde başarı elde etmek,
- Amatör spora katkıda bulunmak
- Spor tesislerini engelli sporcuların kullanımına hazır duruma getirmek,
- Branşında uzman spor adamları yetiştirmek,
- Sporda şiddetin önüne geçmek.

2.4. Türkiye’de Spor Politikası

Dünyada çoğu devlette olduğu gibi devletin takipçisi olduğu, desteklediği sosyal bir etkinlik görünümünde olan spor Türkiye’de de aynı durumdadır. Spora verilen önemin oldukça fazla olması ve sporun gelecekteki durumunun değerlendirilmesi, ilgili konunun ulusal bir dava olduğunu göstermektedir (5). Türkiye’de spor politikalarının gayeleri arasında; ülke içindeki sporun teşkilatlanması, geliştirilmesi ve katılımcıların başarısının artırılması yer alır (1). Türkiye’de spor politikalarının temelini, Anayasa, kanun, kalkınma planları ve hükümet programları oluşturmaktadır. Ülkemizde sporun yaygınlaştırılması konusu yasal düzenlemelerle ele alınmıştır. İlgili çalışmalarda; insan sağlığının spor yaptırarak korunacağı, sadece sporcuların değil izleyicilerin de sağlık kurallarına uygun bir ortamda hayatlarını sürdürmeye yönlendirici tesirlerinin olacağı nedeniyle sporun geliştirilmesi için Devletçe ilgilenilmesinin gerektiği ifade edilmiştir (5).

2.5. Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri

Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının spor ile ilgili görev ve yetkileri şu şekilde özetlenebilir (32):

- Spor faaliyetlerinin belirli bir düzen içinde ve mevzuata uygun olarak yürütülmesini denetlemek, ülkede sporun gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlayacak tedbirler almak.
- Ülkede sporun gelişimi ve yaygınlaşması için spor politikaları belirlemek ve yürütmek.
- Teşkilatlanma, federasyonların çalışma sistemi, spor tesisleri, sponsorluk, sporcu sağlığı ile ilgili faaliyetleri yönetmek, değerlendirmek ve denetlemek.
- Spor kuruluşlarının usulüne uygun olarak kurulmasını sağlamak.
- Başarılı sporculara ve çalıştırıcılara destek olmak.
- Sporun gelişimi ve yaygınlaşması için gerekli arsa ve arazi temin etmek, spor tesisi yapmak, yaptırmak, satın almak, kiralamak. İlgili konuda ekonomik girişimde bulunmak.

2.6. Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri

Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün spor ile ilgili görev ve yetkileri şu şekilde özetlenebilir (32):

- Gerekli çalışmalar yaparak spor politikalarının tespitini yapmak. Ülkede spor tesisleri ihtiyacını değerlendirerek ihtiyacın giderilmesi için plan yapmak.
- Ülkede sporun gelişimi ve yaygınlaşması hususunda gerekli tedbirleri almak.
- Spora teşvik konusunda çalışmaları yürütmek, başarılı sporculara ve antrenörlere ayni ve nakdi destek sağlamak veya aracı olmak, milli sporculara burs bağlamak.
- Engelli bireylerin spor yapabilmeleri için uygun alan ve malzeme temin etmek, engelli kişileri bilgilendirme çalışmaları yapmak, ilgili konuda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- Okul dışı spor faaliyetleri düzenlemek, bu aktiviteler için gerekli araç, gereç ve personel temin etmek.
- Çocuklara yetenek taraması yaparak sporcu olabilme potansiyeli olan kişileri uygun spor branşlarına yönlendirmek.

- Sporcu sağlığının korunması ve geliştirilmesiyle ilgili çalışmalar yapmak, sağlığı tehdit eden maddeler hakkında toplumu bilinçlendirmek.
- Sporcuların sigortalanmasını sağlamak.
- Spor federasyonlarının kuruluş ve işleyiş işlemlerini yürütmek. Federasyonlara ve spor kulüplerine destek olmak.
- Özel spor tesislerinin kuruluşu için izin, ruhsat ve benzeri işlemleri ile denetimi yapmak.

2.7. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri

Ankara Büyükşehir Belediyesinin spor ile ilgili görev ve yetkileri şu şekilde özetlenebilir (33):

- Amatör spor kulüplerine malzeme yardımı sağlamak, ilde çeşitli branşlarda spor turnuvaları düzenlemek.
- Sporu geliştirmek ve yaygınlaştırmak için halka spor malzemesi dağıtmak.
- Yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla ödül vermek.

2.8. Adana Büyükşehir Belediyesinin Spor İle İlgili Görev ve Yetkileri

Adana Büyükşehir Belediyesinin spor ile ilgili görev ve yetkileri şu şekilde özetlenebilir (34):

- Halkın ücretsiz olarak spor yapabileceği uygun alanlar belirleyerek katılımcılara çeşitli spor malzemeleri yardımı yapmak.
- Gerektiğinde amatör spor kulüplerine malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak.
- Amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek.
- Sportif faaliyetlerde başarılı olan sporculara ayni ve nakdi destek sağlamak.

2.9. Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı Ulusal Gençlik ve Spor

Politikası Belgesi

Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi içerisinde spor yönetimi ile ilgili 7 temel hedef vardır. Bu çalışma kapsamında ise, şu hedefler değerlendirilmiştir (6):

- 1.Sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi.
2. Yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi.
3. Spor federasyonlarının yapılanması.
4. Spor kulüplerinin yeniden yapılanması.

- 5.Spor tesislerinin standartlara uygun olarak yapılması ve verimli kullanılması.
6. Sponsorluk ve spor ekonomisinin geliştirilmesi.
7. Sporun geliştirilmesinde ve yaygınlaştırılmasında medyanın etkin şekilde kullanılması.

Bu çalışmada şu hedefler değerlendirilmiştir (6):

- 1.Sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi.
2. Yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi.

2.9.1. Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi

Hedefler

- Üniversiteler, yerel yönetimler gibi kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere ait spor tesislerinin ortak kullanımına ilişkin uygulamaları geliştirmek.
- Spor alanındaki paydaşların, karar verici ve uygulayıcıların görev, yetki ve sorumluluklarını tanımlamak ve işbirliği esaslarını belirlemek.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların spora yönelik teşvik, kaynak aktarma, destek, yardım ve finansal katkılarını tanımlayacak ve yönetecek “Spor Teşvik/Yardım Sistemi”ni oluşturmak.
- Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarını, kamuoyuna daha fazla yansıtmak ve bu kurum ve kuruluşları ülke genelinde daha yaygın hâle getirmek.
- Coğrafi şartlardan kaynaklanan yerel yetenekleri öne çıkaran uygulamalar yapmak ve bu doğrultuda yatırımları yönlendirmek.
- Üniversiteler ve belediyeler ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurmalarını ve sportif faaliyetlere katılımlarını teşvik etmek.
- İllerde spor ihtiyaç ve öncelikleri ile bu doğrultuda yürütülecek projeleri belirlemek amacıyla “İl Spor Koordinasyon Kurulları”nın kurulmasını sağlamak ve etkinliklerinin artırılması konusunda çalışmalar yapmak.
- Tüm spor tesislerinin kapasitelerinin değerlendirilmesi ve verimli kullanılması için eşgüdümü sağlayacak yasal düzenlemeler yapmak.
- Etkin bir spor yönetimi için üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokulları spor yöneticiliği bölümlerinden mezun olan adayların sporla ilgili tüm kurum ve kuruluşlarda ve özel sektörde istihdamının artırılmasını sağlamak (6).

Paydaşlar

Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler, Yerel Yönetimler, Medya Kuruluşları, Spor Federasyonları, Sivil Toplum Kuruluşları (6).

2.9.2. Yerel Yönetimlerde Sporun Desteklenmesi

Hedefler

- Halkı spor yapmaya teşvik edici sportif rekreasyon alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda antrenör bulundurulması yönünde yerel yönetimlere destek sağlamak.
- Yerel yönetimlere, spor aktivitelerinin geliştirilip yaygınlaştırılması konusunda proje ve danışmanlık desteği sağlamak.
- Özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine belirli bir oranda kaynak ayırmaları yönünde düzenlemeler yapmak.
- Tüm Belediyeler ve il özel idarelerinde “Spor Birimi” oluşturulmasını teşvik etmek.
- Yerel yönetimlerin; amatör spor kulüplerini, tesis, araç ve gereç konularının yanı sıra nakdi olarak da desteklemelerini yaygınlaştırarak sürdürmelerini sağlamak.
- Merkezi yönetim ve yerel yönetimlere ait spor tesislerinin 24 saat esasına göre hizmet verebilmeleri konusunda destek sağlamak.
- Yerel yönetimlerin bölgelerinde yaşayan insanların spor aktiviteleri yapabilecekleri uygun alanlara imar planlarında yer vermelerini teşvik etmek (6).

Paydaşlar

Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Yerel Yönetimler, Spor Federasyonları, Sivil Toplum Kuruluşları (6).

2.10. İlgili Araştırmalar

2.10.1. Yurt İçindeki Araştırmalar

Aydın (2001)'in, “Türk spor politikalarında öngörülen hedeflerin gerçekleşme düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma” adlı araştırmasının amacı, Türkiye Cumhuriyeti anayasalarında, kanunlarında, kalkınma planlarında ve hükümet programlarında sporla ilgili öngörülen hedeflerin gerçekleşme düzeylerinin tespit edilmesidir. Araştırmanın evrenini Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personel, örnekleme ise merkez teşkilatında çalışan genel müdür yardımcıları, daire başkanları, federasyon başkanları, federasyon genel sekreterleri, şube müdürleri, şef ve

uzmanlardan oluşan 308 yönetici personel oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda Türk spor politikalarında öngörülen hedeflerin istenilen düzeyde gerçekleşmediği tespit edilmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu sporun topluma yeterli bir şekilde yaygınlaştırılmadığını belirtirken; tesislerin yetersiz olduğu, var olan tesislerin halkın kullanımına yeterli bir şekilde sunulmadığı ve olimpiyatlarla ilgili çalışmaların yetersiz olduğu görüşlerini bildirdikleri tespit edilmiştir (7).

Algün Doğu (2013)'nin yakın dönem gençlik ve spor politikalarını değerlendirmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti'nde gençliğe ve spora yön veren üst düzey yöneticilerin katıldığı çalışmada; yakın dönem gençlik ve spor politikalarının değerlendirilmesinde gençlik olgusunun spora göre daha ön planda olduğu ifade edilebilir. Araştırmanın nitel boyutunda yakın dönem gençlik ve spor politikalarının değerlendirilmesinde, daha çok gençliğin ele alınmaya çalışıldığı ve gençlik konularına yatırım yapıldığı görülmektedir. Son yıllarda gençlik politikaları ile sosyal bir gençlik hedeflenmektedir. Spor politikaları ile sağlıklı gençlerin yetişmesinin önemli olduğu belirtilmektedir. Sonuç olarak, yakın dönem gençlik ve spor politikalarında gençliğe yönelik faaliyet ve projelerin daha belirgin olduğu ancak gençlikle birlikte sporun da önemle ele alınması gerektiği hususuna katılımcıların vurgu yaptığı belirlenmiştir (8).

Tunçtan (1995)'in "Sporun kitlelere ulaştırılması ve spor politikaları Çankırı ili uygulaması" adlı çalışmasının amacı; Çankırı ilinde sporun kitlelere ulaştırılması açısından uygulanabilecek spor politikalarını tespit etmektir. Bu araştırmaya, Çankırı ilinde farklı meslek ve sosyoekonomik guruplardan 300 denek gönüllü olarak katılmıştır. Deneklere 24 sorudan oluşan bir anket uygulanmış ve istatistiksel analizler X^2 testi kullanılarak yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonucunda; Çankırı ilindeki spor tesislerinin yeterli olmadığı, spor yapan kesimin daha çok il ve ilçe merkezlerinde oturanlar olduğu ve Çankırı ilinde bireyleri spor yapmaya yöneltecek uygun politika ve iletişim araçlarından teşvik edici bir vasıta olarak yararlanılmadığı tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sonucu olarak; sporun kitlelere ulaştırılması açısından uygun politika ve araçların belirlenerek Çankırı ilinde spora olan ilginin yükseltilmesinin gerekliliği tespit edilmiştir (9).

Atasever (2003)'in çalışmasında ülkemizde siyasi parti programlarında yer alan spor politikaları incelenmiştir. Bu çalışmada ülkede mevcut siyasi partilerin bazılarının spor politikasının olmadığı, bazılarının sporu başka hedeflerinin içinde araç olarak değerlendirdiği, ancak beş tanesinin spora parti programı içinde özel bir yer verdiği görülmüştür. Beş yıllık kalkınma planlarının hedefine ulaşamadığı ve bir sonraki

döneme aktarıldığı belirlenmiştir. Araştırmada hükümet programlarının yetersiz ve temenniden ibaret olduğu, yapılan kıyaslamalarla belirtilmiştir. Yapılan anket çalışmasının sonuçları, bu bulguları destekler nitelikte çıkmıştır. Spor politikalarının varlığının, halkın refah düzeyine ve ülkelerin ekonomik gücüne bağlı olduğu anlaşılmıştır (10).

Akgül (1995)'ün çalışmasının amacı, planlı kalkınma döneminde spor politikalarının tespitini ve değerlendirilmesini yapmaktır. Spor-devlet ilişkisi, beş yıllık kalkınma planlarına dayalı olarak değerlendirildiğinde, gelecekteki yeni planlamalara ışık tutacak nitelikte somut sonuçlara ulaşıldığını söylemek mümkündür. Türkiye'deki spor politikalarının çeşitli kademelerinde öncelikle mevzuat açısından yetersizlikler tespit edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre; kalkınma planları, "dilekçi ve temennici" nitelikleriyle adeta birbirlerinin tekrarı olan politikalar önermektedirler. Spor politikalarının önemli bir açmazı da konsolide bütçeden spora ayrılan ödeneklerin yetersiz oluşudur. Bu sebeple tesisleşme ve kitlelere spor yaptırma imkânları oldukça sınırlıdır. Bu alanda gelişmiş ülkelerle bir kıyaslamaya gidildiğinde, ülkemizin kat etmesi gereken daha çok mesafenin olduğunu görmek mümkündür. Bu durum aynı zamanda lisanssız spor yapan kişi sayısının ülkemizde çok düşük olması sonucunu da getirmektedir. Ayrıca kulüp ve tesis sayısı, bu sayının toplum nüfusuna oranı ve bunun yanında spor alanında yetişmiş uzman eleman sayısının azlığı da dikkat çekecek boyuttadır. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte medyanın, spor politikalarının oluşmasında ve yönlendirilmesinde çok önemli rol oynadığı dikkat çekmektedir. Türk spor politikasının oluşturulması, sporun geliştirilmesi ve bütün kitlelere yaygınlaştırılmasının yanında, Türk spor politikalarının uygulanabilirliğinin de önemlilik arz ettiği görülmektedir (11).

2.10.2. Yurt Dışındaki Araştırmalar

Coakley (2011) yaptığı çalışmada gençlik sporlarına odaklanmış, gelişim ile ilgili literatürü gözden geçirip organize gençlik spor programlarında, gelişme olarak neyin önemli olduğu ile ilgili kritik sorular sormuştur. Spora katılımı ile ilgili sonuçların koşullu olduğunu ve çeşitli çalışmalarda tanımlanmış bağlamsal faktörlere bağlı olduğunu ve bu faktörlerin gençlik örgütlenmesinde ve kritik gençliğin güçlendirilmesinde kilit faktörlerle örtüştüğü sonucuna varmıştır (15).

Vos vd. (2013) yaptıkları çalışmada Renanya eyaletindeki iki gönüllü spor kulübünün örgütsel spor düzenlemelerinde farklılıkları olan kaynak bağımlılıklarını ele

almışlardır. Kâr amacı gütmeyen spor kulüplerinin gelirlerinin kompozisyonunu analiz etmişlerdir. Sonuç olarak ise bu kulüplerin her ikisinin de örgütsel faktörlerden bağımsız olarak üçüncü sektör gelirine bağlı olduğunu ve dikkate değer bir karar alma özerkliğine sahip olduklarını tespit etmişlerdir (16).

Gardiner & Welch (2011) Avrupa'da transfer sisteminin serbestleştirilmesi ve oyuncu kotalarının kaldırılması açısından oluşan yeni sistemi incelemek istemişlerdir. Bu bağlamda bir Avrupa spor hukuku politikasının gelişimini grafik olarak gösterecek ve özellikle futbolda kota oynamaya yeniden başlanması ile ilgili iki mevcut durumu karşılaştırmışlardır. Yasal belirsizliği sona erdirmesi gereken olası bir çözümün, geri dönüşlü iş hukuku metodolojisine dayanan toplu bir anlaşmanın veya direktifin benimsenmesi olabileceğini ileri sürmüşlerdir (17).

Henry & Nassis (1991) 1981 ve 1993 yılları arasında Yunan devletinin spor politikası alanındaki faaliyetlerini destekleyen istemci ilişkileri irdelenmişlerdir. İki büyük siyasi partinin hükümetleri ile bazı ulusal yönetim organlarının hükümetleri arasında var olan himaye yönlerine odaklanmışlardır. Araştırma, belirli partilerin göreve geldiklerinde belirli Spesifik sporları kontrol edenleri sistematik olarak nasıl tercih ettiklerini göstererek müşteri bağlamında çağdaş ilişkilerin varlığının devam etmesinin sebeplerinin gözden geçirilmesi ile son bulmuştur (18).

Bergsgard & Norberg (2010) belirli bir İskandinav spor politikası modelini tanımlayıp tanımlayamayacaklarını araştırmışlardır. Bu araştırma sonucunda iktidarın yoğunlaşma derecesinin üç ülke arasında farklılık gösterdiğini, Danimarka modelinin daha merkezi olmayan ve dağınık, Norveç modelinin daha merkezi ve konsantre, İsveç modelinin ise bu ikisinin arasında bir yerde olduğunu saptamışlardır (19).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Nitel araştırma yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı çalışma, betimsel araştırma deseninde gerçekleştirilmiştir. Betimsel nitel çalışmaların amacı; bireylerin deneyimlediği olayların kapsamlı bir şekilde özetlenmesidir (23). Bu çalışmada da; sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi alanlarındaki politikalar, betimsel araştırma deseninde incelenmiştir.

Bu model kapsamında, araştırılan olguyu doğrudan deneyimleyen bireylerden bilgi edinilmesi gerekmektedir (22). Bu araştırma kapsamında da, spor politikalarını doğrudan deneyimleyen ve araştırılan politika alanlarının aktörleri olan; Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yöneticileri ile belediyelerin spor yöneticileri araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur.

Nitel tarama modelindeki araştırmaların veri toplama sürecinde; belirli olayların doğasının keşfedilmesine odaklanılmaktadır. Bu nedenle bu amaçla yapılan görüşmeler, açık uçlu sorulardan faydalanarak daha az yapılandırılmış bir nitelikte gerçekleştirilmektedir (23). Dolayısıyla araştırma kapsamında ele alınan spor politikaları, yarı-yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla kapsamlı bir şekilde incelenmiştir.

3.2. Çalışma Grubu ve Özellikleri

Araştırmanın çalışma grubunda, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ankara Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Adana Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Adana Büyükşehir Belediyesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi bünyesinde görev yapan yöneticiler yer almaktadır. Çalışma grubunda yer alan yöneticiler, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yönteminin kullanılmasıyla belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemi, geçmişte belirlenen kriterlere denk gelen durumların tamamının değerlendirilmesidir. İlgili kriterleri çalışmanın sahibi belirleyebilir ya da önceden hazırlanan kriter listesinden faydalanabilir (12). Araştırmada spor ile ilgili kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ve yerel yönetimlerin sporun geliştirilmesinde üstlendiği rol incelendiği için, katılımcılar; Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri ve Belediyelerin bünyelerinde

sporla ilgili birimlerde görev yapan yöneticiler olması ölçütü doğrultusunda belirlenmiştir.

Çalışma grubunda, ölçüt örnekleme doğrultusunda belirlenen ve araştırmaya katılmaya gönüllülük gösteren 25 spor yöneticisi yer almıştır. Çalışmanın katılımcılarının demografik özellikleri Tablo 3.1.' de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

	Özellikler	Sayı
Cinsiyet	Kadın	3
	Erkek	22
Yaş	18-30	5
	31-40	2
	41-50	2
	51 ve üzeri	2
Meslekte Çalışma Süresi (yıl)	1-10	8
	11-20	0
	21-30	0
	31 ve üzeri	2
Toplam Çalışma Süresi (yıl)	1-10	5
	11-20	3
	21-30	0
	31 ve üzeri	2
Öğrenim Durumu	Lise	2
	Ön Lisans	0
	Lisans	7
	Yüksek Lisans	1

Tablo 3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri (Devamı)

Görev Durumu	Şube Müdürü	17
	Spor Servisi Şefi	1
	Tesisler Şefi	1
	Sportif Organizasyon Sorumlusu	3
	Spor Koordinatörü	1
	Spor Eğitmeni	2
Toplam Katılımcı Sayısı		25

Tablo 3.1. incelendiğinde araştırmaya 3 kadın, 22 erkek olmak üzere toplam 25 kişi katılmıştır. Katılımcıların bazıları bilgilerini vermektan imtina etmiştir. Bilgilerini vermemelerinin nedenini belirtmemişlerdir. Tablodaki cinsiyet ile görev durumu dışındaki bilgiler, katılımcıların paylaşılmasını istememelerinden dolayı eksiktir. Çalışmaya 18-30 yaş grubunda 5, 31-40 yaş grubunda 2, 41-50 yaş grubunda 2 ve 51 ve üzeri yaş grubunda 2 spor yöneticisi katılmıştır. Meslekte çalışma süresi bakımından bu çalışmaya, 1-10 yıl 8, 31 yıl ve üzeri ise 2 spor yöneticisi katılmıştır. Çalışmadaki katılımcıların toplam çalışma süresi bakımından 1-10 yıl 5 kişi, 11-20 yıl 3 kişi, 31 yıl ve üzeri ise 2 kişi olduğu görülmektedir. Katılımcıların 2'si lise, 7'si lisans ve 1'i yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan 25 kişiden 17'si şube müdürü, 1'i spor servisi şefi, 1'i tesisler şefi, 3'ü sportif organizasyon sorumlusu, 1'i spor koordinatörü ve 2'si spor eğitmeni görevinde bulunmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Araştırmadaki veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Bu amaçla görüşmelerde kullanılmak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formları oluşturulmuştur. Görüşmelerde; önceden belirlenmiş sorular katılımcılara yöneltilmekte ve ilgili kişiden konuyla alakalı bilgiler alınmaktadır (8). Yarı yapılandırılmış görüşme, konu hakkında araştırma yapan kişinin geliştirdiği soru grubundan oluşan görüşmelerdir. İlgili görüşmede araştırmacı geliştirilen soru grubundaki soruları katılımcılara yöneltilmektedir ve duruma göre ekstra sorular sorabilmektedir (13).

Çalışmaya ilişkin veriler belirlenen spor yöneticilerinden 2 Ocak – 29 Ocak 2018 tarihleri arasında yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla elde edilmiştir. Görüşmelerden önce katılımcılara konuyla ve araştırmayla ilgili kapsamlı bir

bilgilendirme yapılmıştır. Katılımcılardan görüşmelerin ses kayıt cihazı ile kaydedilmesi yönünde izin talep edilmiş ancak katılımcılar buna onay vermemiştir. Bu nedenle katılımcıların verdikleri bilgiler ivedi bir şekilde eksiksiz olarak görüşmeler süresince not alınmıştır. Görüşmeler süresince katılımcılara K1 (Katılımcı1), K25 (Katılımcı25) şeklinde kodlar verilmiş ve görüşleri bu kodlarla birlikte yazıya aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında katılımcılara sorular yöneltilirken, katılımcıların araştırmacıdan etkilenmemeleri adına tüm önlemler alınmıştır. Görüşmelerin süresi 17 ile 46 dakika arasında değişmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşmelerin süreleri Tablo 3.2.'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Katılımcıların Görüşme Süreleri

Katılımcı	K.1	K.2	K.3	K.4	K.5	K.6	K.7	K.8	K.9	K.10
Görüşme Süresi (dk.)	17.54	18.68	18.45	17.63	19.18	18.21	17.91	19.73	18.16	20.56
Katılımcı	K.11	K.12	K.13	K.14	K.15	K.16	K.17	K.18	K.19	K.20
Görüşme Süresi (dk.)	32.54	23.48	29.74	22.66	42.96	46.43	25.13	26.71	21.10	22.64
Katılımcı	K.21	K.22	K.23	K.24	K.25					
Görüşme Süresi (dk.)	20.31	24.71	25.46	20.93	24.43					

Araştırma kapsamında yapılan görüşmelerde kullanılmak üzere yarı-yapılandırılmış görüşme formları oluşturulmuştur. Görüşme formlarında yer alan sorular; Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığının 2012 yılında hazırlamış olduğu Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi çerçevesinde oluşturulmuştur. Çerçevenin “sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi” ve “yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi” bölümlerinde yer alan hedefler doğrultusunda sorular hazırlanmıştır.

Görüşme formlarının oluşturulma sürecinde, öncelikle hazırlanan taslak sorular kullanılarak 5 spor yöneticisiyle pilot görüşmeler yapılmıştır. Pilot görüşmelerin ardından uzman görüşünün de alınması sonrasında birbirini tekrarlayan nitelikte olan benzer sorular görüşme formundan çıkarılmıştır. Böylece asıl görüşmelerde kullanılmak üzere görüşme formlarına son hâli verilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunda yer alan yöneticilere çalışma alanlarına göre farklı sorular yöneltilmiştir. Bu nedenle iki farklı görüşme formu oluşturulmuştur. Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü’nde görev

yapan yöneticilere; “sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi” alanındaki politikalara ilişkin sorular yöneltilmiştir. Belediyelerde görev yapan spor yöneticilerine ise; “yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi” ve “sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi” alanlarındaki politikalara ilişkin sorular sorulmuştur.

3.3.1. Görüşme Formlarında Yer Alan Sorular

Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü’nde görev yapan yöneticilere yönelik oluşturulan görüşme formunda, “sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesine” ilişkin politikalar ile ilgili yer alan sorular şu şekildedir:

Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi

1. Üniversitelerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımını sağlayabilmek için, yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ne tür işbirlikçi uygulamalar yapıyorsunuz?

2. Özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımını sağlayabilmek için özel kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapıyor musunuz? Bu konuda ne tür işbirlikçi uygulamalar gerçekleştiriliyor?

3. Spor alanındaki paydaşlar arasında yer alan karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde belirlendiğini düşünüyor musunuz? Neden?

3.1. Paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve bu şekilde aralarındaki işbirliğinin güçlendirilmesi adına neler yapılabileceğini düşünüyorsunuz?

4. Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar, spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik ne tür faaliyetler yapmaktadır?

5. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılması için neler yapılmaktadır? Bu çalışmaları yeterli buluyor musunuz?

5.1. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarını, kamuoyuna daha fazla yansıtmak ve bu kurum ve kuruluşları ülke genelinde daha yaygın hâle getirmek için neler yapılabilir?

6. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerini ve sportif faaliyetlere katılımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu konuda ne tür faaliyetler gerçekleştiriliyor?

6.1. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımları ve destekleri nasıl artırılabilir?

7. İllerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesi nasıl gerçekleştirilmektedir?

Belediyelerde görev yapan spor yöneticilerine yönelik oluşturulan ve “yerel yönetimlerde sporun desteklenmesi” ve “sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi” alanlarındaki politikalara ilişkin soruların yer aldığı görüşme formu, aşağıda sunulmuştur.

Yerel Yönetimlerde Sporun Desteklenmesi

1. Belediyenizin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik edici sportif rekreasyon alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda antrenör bulundurulması amacıyla ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

1.1. Halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla yerel yönetimlerin bu yönde yapabileceği daha farklı ne tür çalışmalar olabilir?

2. Spor aktivitelerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla proje ve danışmanlık desteği alıyor musunuz?

2.1. Spor aktivitelerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla proje ve danışmanlık hizmeti alma konusunda ne tür ihtiyaçlarınız bulunmaktadır? Bu ihtiyaçlarınız nasıl karşılanabilir?

3. Özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterince pay ayrılmakta mıdır? Bütçedeki bu pay, hangi alanlarda nasıl kullanılmaktadır?

3.1. Özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterli pay ayrılması için neler yapılabilir?

3.2. Hangi konulardaki ihtiyaçlar, spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılmasını gerektirmektedir?

4. Belediyelerin bünyesinde spor ile ilgilenen birimler bulunmakta mıdır? Bu birimlerin ne tür faaliyetleri vardır?

4.1. Belediyelerin bünyesinde spor birimlerinin oluşturulması ve daha kapsamlı hizmet sunulması için neler yapılabilir?

5. Yerel yönetimler, amatör spor kulüplerini desteklemek için neler yapmaktadır?

5.1. Yerel yönetimlerin; amatör spor kulüplerini, tesis, araç ve gereç konularının yanı sıra, nakdi olarak desteklemeleri nasıl sağlanabilir?

6. Yerel yönetimlere ait spor tesisleri hangi zaman aralıklarında halka hizmet vermektedir? Verilen hizmetin kapsamını ve süresini yeterli buluyor musunuz? Neden?

6.1. Spor tesislerinin halka daha kapsamlı ve uzun süreli (24 saat) hizmet verebilmesi için neler yapılabilir?

Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi

7. Üniversitelerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımını sağlayabilmek için, ne tür işbirlikçi uygulamalar yapıyorsunuz?

7.1. Kamu kurumlarının ve özel kurumların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımının yaygınlaştırılması için ne tür uygulamalar yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

8. Belediyelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerini ve sportif faaliyetlere katılımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu konuda ne tür faaliyetler gerçekleştiriliyor?

8.1. Belediyelerin spor faaliyetlerine katılımları ve destekleri nasıl artırılabilir?

3.4. Verilerin Analizi

Analiz sürecinde spor yöneticileri ile yapılan görüşmelere ait notlar, bilgisayar ortamında yazıya aktarılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda planlanıp hazırlanan bu çalışmada; spor yöneticileri ile yapılan görüşmelerden elde edilen verilerden yararlanılarak içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi; birbiriyle alakalı verileri gruplayarak, belirlenen temalar ve kavramlar çerçevesinde anlaşılabilir şekilde yorumlamaktır (12).

İçerik analizinde; kullanılan temalar, yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular doğrultusunda belirlenmiştir. Alt temalar ve kavramlar ise, çalışma grubunun görüşme sorularına verdiği yanıtlara bağlı olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen içerik analizinde takip edilen analiz basamakları şu şekildedir:

1. Temaların oluşturulması,
2. Verilerin kodlanması,
3. Verilerin düzenlenmesi ve tanımlanması,
4. Alt temaların oluşturulması,
5. Kavramların oluşturulması,
6. Bulguların yorumlanması.

“Verilerin kodlanması; görüşmelerden alınan bilgilerin benzer konulara göre gruplara ayrılması ve bu bölümlerin ne anlama geldiğinin açıklanmasıdır.” “Verilerin

düzenlenmesi ve tanımlanması; verilerin kodlanması ve temaların bulunmasının ardından yapılan” işlemdir. “Araştırmacının, görüşme sağladığı kişilerin verdiği bilgileri kendi düşüncelerine yer vermeden okuyucuya düzenleyerek tanımlaması ile sunmasıdır.” “Bulguların yorumlanması; ilgili konu için ilk elden veri toplayan kişi olan araştırmacının önceki aşamalarda sunulan bilgiler ile ilişkili olması şartı ile konu hakkında yorumlar yaparak birtakım sonuçlar çıkarmasıdır” (12).

Araştırma kapsamında Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yöneticileriyle yapılan görüşmelerin içerik analizi aynı temalar altında yapılırken belediyelerin spor yöneticileriyle gerçekleştirilen görüşmelerin içerik analizi farklı temalara bağlı gerçekleştirilmiştir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yöneticileriyle yapılan görüşmelerin içerik analizi aşağıdaki temalara bağlı olarak gerçekleştirilmiştir:

Tema 1: Yerel Yönetimler ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlar İle İşbirlikçi Çalışmalar

Tema 2: Özel Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikçi Çalışmalar

Tema 3: Paydaşların Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesi

Tema 4: Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin Güçlendirilmesi

Tema 5: Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Katkı Sağlamaya Yönelik Faaliyetleri

Tema 6: Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılması

Tema 7: Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Geneline Yaygınlaştırılmasına Yönelik Öneriler

Tema 8: Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimleri ve Sportif Faaliyetlere Katılımları

Tema 9: Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılması

Tema 10: İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesi ve Bu Doğrultuda Projelerin Yürütülmesi

Belediyelerin spor yöneticileriyle yapılan görüşmelerin içerik analizi aşağıdaki temalara bağlı olarak gerçekleştirilmiştir:

Tema 1: Halka Yönelik Rekreasyon Faaliyetleri Düzenleme

Tema 2: Halkı Spor Yapmaya Teşvik Etmeye Yönelik Yapılabilecek Faaliyetler

Tema 3: Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık Desteği Alınması

Tema 4: Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık İhtiyaçları

Tema 5: Özel İdarelerin Spor Hizmetlerine Ayırdığı Bütçe

Tema 6: Özel İdarelerin Bütçelerinde Spor Hizmetlerine Yeterli Pay Ayrılması İçin Yapılması Gerekenler

Tema 7: Spor Hizmetlerine Daha Fazla Bütçe Ayrılması Gereken İhtiyaçlar

Tema 8: Belediyelerin Bünyesinde Spor İle İlgilenen Birimler ve Bu Birimlerin Faaliyetleri

Tema 9: Belediyelere Ait Spor Birimlerinin Daha Kapsamlı Hizmet Sunması

Tema 10: Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerine Destekleri

Tema 11: Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerini Nakdi Olarak Desteklemeleri

Tema 12: Yerel Yönetimlere Ait Spor Tesislerinin Mevcut Hizmet Süresi ve Kapsamı

Tema 13: Spor Tesislerinin Halka Uzun Süreli (24 Saat) Hizmet Verebilmesi

Tema 14: Üniversitelerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı

Tema 15: Spor Tesislerinin Ortak Kullanımının Yaygınlaştırılması

Tema 16: Belediyelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurmaları

Tema 17: Belediyelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılması

Verilerin analizi sürecinde, görüşme yapılan spor yöneticilerinin görüşlerinden doğrudan aktarmalara da yer verilmiş ve bu şekilde alt tema ve kavramların dayandığı görüşler de sunulmuştur.

3.5. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Bilimsel araştırmanın geçerli olabilmesi için gerekli kriterlerin başında geçerlik ve güvenilirlik ölçütleri yer almaktadır. Sonuçların inandırıcılığı, çalışmanın geçerlik ve güvenilirlik seviyesinin üst düzeyde olması ile doğru orantılıdır. Bu sebeple geçerlik ve güvenilirlik, bir çalışmanın olmazsa olmaz ölçütleri arasında yer almaktadır (13). Nitel araştırmada geçerlik; çalışmanın sahibinin irdelediği konuyu, doğal hâliyle ve taraf tutmadan gözlemlemesi ile sağlanır (12).

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları kapsamında, öncelikle asıl görüşmelerden önce gerçekleştirilen 5 pilot görüşme aracılığıyla elde edilen verilerin

niteliği artırılmaya ve esas uygulamalarda daha verimli görüşmeler yapılmaya çalışılmıştır.

Nitel araştırmada araştırmacının görüşme sırasında tekdüze davranması yerine olayın akışına göre değişikliklere gitmesi çalışmanın geçerliğini olumlu yönde etkilemektedir (14). Bu araştırmada yapılan görüşmelerde, katılımcıların sorulara verdikleri yanıtların seyrine göre soruların sorulma sırasında değişiklikler yapılmış ve net cevaplar vermeyen katılımcılardan daha zengin veri elde edebilmek için sorular farklı şekillerde ifade edilmeye çalışılmıştır. Böylece görüşmelere akışa göre esneklik kazandırılarak çalışmanın geçerliği artırılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın iç geçerliğinin (inandırıcılık) sağlanabilmesi için, yapılan görüşmelerde katılımcılar yönlendirilmemiş ve sadece kendi düşüncelerini paylaşmaları sağlanmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan yöntemlere karar vermede ve verilerin toplanması ve analizine ilişkin süreçlerde uzman görüşüne (24) başvurulmuştur. Uzman görüşü doğrultusunda araştırma süresince gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Dış geçerliğin (aktarılabirlik) sağlanabilmesi için, katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Bu şekilde katılımcıların belirlenmesinde kullanılan anlayışa netlik kazandırılmıştır (25). Aktarılabirlik açısından katılımcıların özelliklerine ilişkin bilgiler (26) verilmiştir.

Görüşmecilerden edinilen bilgilerin kodlanması nitel araştırmada güvenilirliği doğrudan etkilemektedir. Açık, anlaşılır ve birbiriyle bağlantılı kodlamalar yapmak çalışmanın güvenilirliğini artıracaktır (13). Bu çalışmada verilerin kodlama işlemi ve temaların konuya uygun bir şekilde belirlenmesi hususuna azami derecede dikkat edilmiştir. İç güvenilirlik (tutarlık) sağlanabilmesi amacıyla görüşme soruları, toplanan ham veriler, yapılan kodlamalar ve ulaşılan sonuçlar tutarlık incelemesi yapması amacıyla uzman görüşüne sunulmuştur (27). Görüşmelerde katılımcıların sorulara net cevaplar verebilmesi için, doğrudan gözlemlenebilen bir başka deyişle düşük çıkarıma yönelik sorular (28) sorulmuştur.

4. BULGULAR

Bu bölümde nitel verilerin içerik analizi ile çözümlenmesi sonucunda ortaya çıkan bulgular, temalar doğrultusunda sunulmuştur. Temalar kapsamında verilerin kodlanması sonucunda ortaya çıkan alt tema ve kavramlar tablolar aracılığıyla sunulmuş ve alt tema ve kavramları örnekleyen spor yöneticisi görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Bulguların temalar doğrultusunda sunumu, aynı zamanda katılımcı gruplarına göre farklı başlıklarda gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla “Gençlik ve Spor Bakanlığı”, “Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü” ve “belediyelerde” görev yapan yöneticilerin görüşlerinin analizine ayrı ayrı yer verilmiştir.

4.1. Gençlik ve Spor Bakanlığında Görev Yapan Şube Müdürlerinin Sporla İlgili

Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri

4.1.1. Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Yerel Yönetimler ve Diğer

Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçekleştirilen İşbirlikçi Uygulamalara İlişkin

Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilen mevcut işbirlikçi uygulamalara yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.1.’de gösterilmektedir.

Tablo 4.1. Spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilen işbirlikçi uygulamalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Yerel Yönetimler ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İşbirlikçi Çalışmalar	Paydaşların spor tesislerinin ortak kullanımı için sürekli irtibat hâlinde olması	Paydaşlara hazırlanan faaliyet programlarının dağıtılması Paydaşların spor tesislerinin ortak kullanımının gerekliliği konusunda bilinçlendirilmesi
	Paydaşların katılımıyla spor tesislerinin ortak kullanımına yönelik protokoller oluşturulması	Paydaşlara ait farklı spor tesislerinin ortak kullanımının sağlanması

Tablo 4.1.’de görüldüğü gibi, Bakanlık düzeyindeki katılımcılar, spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile

yaptıkları işbirlikçi çalışmalar kapsamında; spor tesislerinin ortak kullanımına yönelik iletişimin sağlandığını ve bu amaçla protokoller oluşturulduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar, paydaşlar olarak ifade ettikleri yerel yönetimlerin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının iletişim hâlinde olduklarını ve ihtiyaç hâlinde aralarında yapılan protokollere dayanarak ilgili kurum ve kuruluşlara destek olunduğunu ifade etmişlerdir.

Bakanlık düzeyindeki katılımcılar, spor tesislerinin kamu kurum ve kuruluşlarına tahsisinde dikkat ettikleri ölçütleri belirterek spor tesislerinin ortak kullanımının sağlanmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmesinin gerekçelerini açıklamışlardır. Bu gerekçelere ve ihtiyaca dikkat çeken K1, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Bazı spor tesisleri ortak kullanım uygulamasında iken bazıları ise ihtiyacı olan kurum ve kuruluşlara kalıcı olarak verilmiştir. Kalıcı olarak verilmesinin sebebi bakanlığımızın personel sayısının yetersizliğidir.”*

Katılımcılar, paydaşlar arasında aktif iletişim olmasının ve spor tesislerinin ortak kullanımının sağlanmasının sporun gelişimi açısından taşıdığı öneme dikkat çekmişlerdir. Spor tesislerinin kullanımının sağlanmasında gerekli alt yapının da aktif bir iletişim ile mümkün olabileceği görüşüne sahiptirler. Faaliyet programlarının bilinirliğinin sağlanmasının ve paydaşların işbirliği konusunda bilinçlendirilmesinin spor tesislerinin ortak kullanımını kolaylaştırabileceği düşünülmektedir. Bu yönde görüş sahibi olan K2, görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: *“Gençlik ve Spor Bakanlığı çalışanları olarak projelerin ülke geneline yayılması için faaliyet programları dağıtmaktayız. Bu programların içerisinde, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesisleri ihtiyacı hâlinde diğer kurum ve kuruluşlardan destek alabilmeleri için sürekli irtibat hâlinde olmaları gerektiği de yer almaktadır.”*

4.1.2. Özel Kurum ve Kuruluşların Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak

Kullanımı Amacıyla Gerçekleştirilen İşbirlikçi Çalışmalara İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla gerçekleştirilen işbirlikçi çalışmalara yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.2.'de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla gerçekleştirilen işbirlikçi çalışmalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Özel Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikçi Çalışmalar	Özel kurum ve kuruluşlar ile ilgili yönetmelik ve mevzuat çerçevesinde işbirliği	Özel kurum ve kuruluşlar ile yetersiz (kısmi) işbirlikçi çalışmaların gerçekleştirilmesi Spor tesislerinden faydalanmada oteller ile işbirliği yapılması
	Özel kurum ve kuruluşların spor tesislerinin ortak kullanımı sağlanamaması	Özel spor tesislerinden yararlanılması Özel kurum ve kuruluşların maddi gelir sağlama amacı ile çalışmaları

Katılımcılar, özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinden yeterli bir şekilde yararlanamadıklarını ve bu amaçla yapılan işbirlikçi çalışmaların da yok denecek kadar az olduğunu belirtmişlerdir. Tablo 4.2.'de de görüldüğü gibi, özel kurum ve kuruluşlarla yeterli işbirliğinin yapılamamasının en önemli nedeni, özel kurum ve kuruluşların maddi beklentilerinin olmasıdır. Bu hususa dikkat çeken K3, söz konusu işbirliğinin etkin bir şekilde gerçekleştirilemediğini şu sözlerle ifade etmiştir: “*Özel kurum ve kuruluşların maddi gelir sağlama amacı ile çalışmaları bizim ise yaptığımız faaliyetlerden maddi beklentimizin olmaması, amacımızın halka hizmet olması nedeniyle ilgili kurum ve kuruluşlardan tam anlamıyla destek alamamaktayız. İhtiyacımızın olduğu ender zamanlarda bize uygulama için alan desteği sağlamaktadırlar.*”

Özel kurum ve kuruluşlarla spor tesislerinin ortak kullanımı konusundaki işbirliği, ihtiyaç hâlinde otellerin veya özel spor tesislerinin yöneticileri ile iletişim kurularak sağlanabilmektedir. Bu gibi ihtiyaç durumlarında da, ilgili yönetmelik ve mevzuat çerçevesinde işbirliklerinin sağlandığı, katılımcılar tarafından belirtilmiştir. K4 bu konuda; “*Yapılacak olan sportif aktivite için uygun alanımızın olmadığı durumlarda otel, özel spor tesisi gibi özel kurum ve kuruluş yöneticileri ile irtibata geçerek onlardan destek alıyoruz.*” açıklamasını yapmıştır. Dolayısıyla katılımcıların görüşlerinden özel kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin gelişime açık bir alan olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.3. Paydaşlar Arasındaki Karar Vericilerin Yetki ve Sorumluluklarının

Belirlenmesine İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, paydaşlar arasındaki karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.3.'de sunulmuştur.

Tablo 4.3. Paydaşlar arasındaki karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Tema	Kavramlar
Paydaşların Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesi	Paydaşların yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde belirli olmaması	Karar verme süreçlerinin ikili ilişkilerle yürütülmesi
		Paydaşlara yetki ve sorumlulukları hakkında yeterli bilgilendirmenin yapılmaması
		Paydaşların yetki ve sorumlulukları hakkında yeterli bilgi (uzmanlık) sahibi olmaması
		Görev ve yetkilerin tam anlamıyla yerine getirilmemesi

Tablo 4.3.'deki kodlamalarda görüldüğü gibi, Bakanlık düzeyindeki katılımcılar, spor alanındaki paydaşlar arasında yetki ve sorumlulukların net bir şekilde belirli olmadığını düşünmektedirler. Bu nedenle karar verme süreçlerinin ve alınan kararların uygulanmasının ikili ilişkilerle yürütüldüğüne dikkat çekmişlerdir. Paydaşlar arasındaki yetki ve sorumlulukların net bir şekilde belirlenmediğine dair K5'in açıklamaları şu şekildedir: *“Spor alanında ikili ilişkiler çok önemlidir. Paydaşlar ile iletişimi olumlu yönde olan yöneticiler, daha iyi işlere imza atarken diğer yöneticiler geri planda kalmaktadırlar. Bu da paydaşların yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde belirlenmediğinin göstergesidir.”*

Katılımcılar, mevcut yetki ve sorumlulukların paydaşlar tarafından yeterli düzeyde bilinir olmadığını belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak ise, bilgi paylaşımındaki eksikliği ve uzman kişilerin alanda çalışmamasını göstermişlerdir. K4, *“Paydaşlara yeterince bilgi verilmemesinden dolayı aralarında iletişim kopukluğu vardır.”* diyerek iletişimin geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekerken; K3, *“Genel olarak yetki ve sorumluluğuna hakim, alanında uzman kişilerin olmamasından dolayı*

görev ve yetkiler tam anlamıyla kullanılmamaktadır.” açıklamasında bulunmuştur. Bu şekilde yetki ve sorumlulukların net bir şekilde belirlenmesi kadar, belirlenen yetki ve sorumluluklarını tam anlamıyla bilen uzman kişilerin spor alanında çalışmasının oldukça önemli olduğunu vurgulamıştır.

4.1.4. Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin

Güçlendirilmesi Amacıyla Yapılabilecek Uygulamalara İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılabilecek uygulamalara yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.4.’de yer almaktadır.

Tablo 4.4. Paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılabilecek uygulamalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavram
Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin Güçlendirilmesi	Paydaşların sürekli iletişim hâlinde olarak birbirlerinden ve çalışmalarından haberdar olması	
	Paydaşların görev ve sorumlulukları ile işbirlikleri hususunda kanunların ve yönetmeliklerin düzenlenmesi	Paydaşların görev ve sorumluluklarının net bir şekilde belirlenmesi
	Yıl boyunca yapılan işbirlikçi faaliyetlerin sayısının artırılması	

Tablo 4.4. incelendiğinde, paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla; paydaşlar arasında aktif ve zorunlu bir iletişim süreci olmasının ve bu şekilde hem birbirlerinin yetki ve sorumluluklarını hem de çalışmalarını bilmelerinin sağlanmasının katılımcılar tarafından önerildiği görülmektedir. Şube Müdürleri, paydaşlar arasındaki iletişimin ancak birlikte bütüncül bir anlayışla çalışarak güçlenebileceğini düşünmektedirler. Bu yönde görüş bildiren K5’in açıklamaları şu şekildedir: *“Paydaşların, projelerin her aşamasına dâhil edilmesi gerekmektedir. Böylelikle herkes ilgili konudan haberdar olur ve çalışmalar kargaşa olmadan, bütün hâlinde gerçekleşir.”* Şube müdürleri, paydaşlar arasında bu şekilde ortak bir çalışma anlayışının geliştirilebilmesi için yıl içinde yapılan faaliyetlerin ve projelerin sayısının artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Birlikte çalışma ortamı ve olanağı bulamayan paydaşlar, birbirlerinin yetki ve sorumluluklarını doğru

değerlendirmelerinin de mümkün olamayacağını düşünmektedirler. Bu nedenle özellikle yıl içerisinde yapılan sportif aktivitelerinin sayısının artırılması gerektiği de önerilmiştir. Yapılan küçük bir organizasyonun bile paydaşlar adına tecrübe olmasının, bir sonraki faaliyet için altyapı oluşturacağı ve böylece paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesine ve aralarındaki işbirliğinin güçlendirilmesine katkı sağlanabileceği katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

Şube müdürleri, görev ve sorumlulukların netleşmesini ve bu şekilde işbirliği çalışmalarının artırılmasını sağlamanın en etkili yolunun bu konuda bağlayıcı yönetmeliklerin hazırlanması olduğunu düşünmektedirler. Nitekim K1; “*Kanunlar ve yönetmelikler ile görev alanlarının, yetki ve sorumluluklarının netleştirilmesi gerekmektedir.*” açıklamasıyla bu konudaki ihtiyaca dikkat çekmiştir.

4.1.5. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Teşvik Etmeye ve Finansal Katkı

Sağlamaya Yönelik Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, kamu kurum ve kuruluşlarının spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetlere yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.5.’te gösterilmektedir.

Tablo 4.5. Kamu kurum ve kuruluşlarının spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Tema	Kavramlar
Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Katkı Sağlamaya Yönelik Faaliyetleri	Gençlik ve Spor Bakanlığının spora katkı sağlamaya yönelik faaliyetleri	Milli sporculara burs verilmesi
		Başarılı sporculara ödül verilmesi
		Halka spor malzemesi dağıtılması
		Amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması
		Spor faaliyetlerinin duyurularının yapılması
		Ailelerin spor hakkında bilinçlendirilmesi
		Sponsorluk çalışmalarının yapılması
Çeşitli spor organizasyonlarının düzenlenmesi		

Tablo 4.5. incelendiğinde, katılımcıların kamu kurum ve kuruluşları kapsamında sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının faaliyetlerini değerlendirdikleri görülmektedir. Bu durum, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının spora katkı sağlayıcı faaliyetlerinin yetersizliğine veya bilinirliğinin sağlanmadığına işaret edebilir.

Gençlik ve Spor Bakanlığının spora teşvik uygulamaları kapsamında; milli sporculara burs verilmesi, başarılı sporculara ödül verilmesi, halka spor malzemesi dağıtılması, amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması, spor faaliyetlerinin duyurulması, ailelerin spor hakkında bilinçlendirilmesi, sponsorluk çalışmalarının yapılması ve çeşitli spor organizasyonlarının düzenlenmesini sağladığı görülmektedir. Bu anlamda gerek maddi gerekse manevi açıdan spora teşvik uygulamalarına önem verildiği anlaşılmaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığı Şube Müdürü olan K5, gerçekleştirdikleri faaliyetleri şu şekilde ifade etmiştir: *“Spora teşvik amaçlı her türlü sportif organizasyonlar projelerimiz arasındadır. Bu projelerin genelini hayata geçirmekteyiz. Faaliyetlerimiz arasında; okul sporları, turnuvalar, kurslar, ödüllü sportif organizasyonlar ve daha birçok uygulama yer almaktadır. Başarılı sporculara burs bağlanmakta, düzenlenen organizasyonlarda katılımcılara spora teşvik amaçlı çeşitli spor malzemeleri dağıtılmaktadır.”* Katılımcıların ifadelerinden spora teşvik uygulamalarının; sporcular, potansiyel sporcular, aileler ve halk olmak üzere çok boyutlu bir anlayışla gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 4.5.’te Gençlik ve Spor Bakanlığının spora finansal katkı sağlamaya yönelik uygulamalarının; milli sporculara burs verilmesi, halka spor malzemesi dağıtılması, amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması ve sponsorluk çalışmalarının yapılması olduğu görülmektedir. Dolayısıyla spora teşvik uygulamalarının ve finansal katkı sağlamaya yönelik uygulamaların aslında bir arada gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Nitekim K2’de görüşlerini açıklarken, spora teşvik ve finansal katkı sağlamaya yönelik uygulamaları birlikte şu şekilde dile getirmiştir: *“Yaygın eğitim kurumlarında yapılan çeşitli sportif organizasyonlarla spora teşvik amaçlanmaktadır. Aileler spor hakkında bilinçlendirilmektedir. Kazan kazan ilkesine dayalı sponsorluk çalışmaları yapılmaktadır.”* Şube Müdürlerinin ifadelerinden spora finansal katkı sağlamaya yönelik faaliyetlerin gerek bireysel gerekse kurumsal düzeyde teşvik ve destek sağlama amaçlanarak gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

4.1.6. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına

İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.6.'da sunulmuştur.

Tablo 4.6. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılması	Gençlik ve Spor Bakanlığı çalışmalarının kamuoyuna yansıtılması	Yapılan çalışmaların aylık ve yıllık bültenlerde yayınlanması Yapılması planlanan faaliyetler için internet sitesi üzerinden duyurular yapılması Yapılması planlanan faaliyetler için sosyal medya hesapları üzerinden duyurular yapılması Yazılı ve görsel basının aktif olarak kullanılması Yapılan çalışmalar hakkında bilgi vermek için basın toplantıları düzenlenmesi
	Valiliğin çalışmaları kamuoyuna yansıtılması	Valiliğin spor faaliyetlerini reklam panolarında duyurması

Tablo 4.6. incelendiğinde, katılımcıların spor kurum ve kuruluşlarının çalışmaları kapsamında sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının çalışmalarını değerlendirdikleri ve bu çalışmaların kamuoyuna yansıtılmasının ise, yine Gençlik ve Spor Bakanlığı ile valilikler tarafından yapıldığını düşündükleri görülmektedir. Katılımcılar arasında yapılan çalışmaların kamuoyuna yeterli düzeyde yansıtıldığını düşünenlerin yanı sıra aksi yönde görüşe sahip olanlar da bulunmaktadır. Toplumun yapılan çalışmalardan haberdar olduğunu düşünen şube müdürleri, çalışmaların kamuoyuna yansıtılması konusunda teknolojinin gelişmesiyle iletişim ve reklam ağının da geliştiğini ve bu şekilde rahatlıkla paylaşımında bulunulduğunu belirtmişlerdir. Çalışmaların kamuoyuna yeterli düzeyde yansıtıldığını düşünmeyen şube müdürleri ise, halkın çalışmalardan tam anlamıyla haberdar olmadığını ifade etmişlerdir. Bu yönde

görüş sahibi olan K2, “Spor bilincinin oluşması için kamuoyunda daha fazla çalışmalar yapılması gerekiyor.” diyerek kamuoyu ile daha fazla paylaşımda bulunulması gerektiğine dikkat çekmiştir.

Şube müdürlerinin ifadelerinden çalışmaların kamuoyu ile paylaşımında özellikle teknolojiden yararlandığı anlaşılmaktadır. Spor alanındaki çalışmaların duyurulmasında Gençlik ve Spor Bakanlığı ile valiliklerin işbirliği içinde çalıştığı belirtilmiştir. K1, kamuoyu ile paylaşımda bulunma amacıyla gerçekleştirilen bu işbirlikçi çalışmayı ve teknolojiden yararlandığını şu şekilde açıklamıştır: “Ülkemizde teknolojinin gelişmesiyle iletişim ve reklam ağı da gelişmiştir. Yapılan tüm çalışmalar bakanlığımızın internet sitesi üzerinde, sosyal medya hesaplarında, valiliğin reklam panolarında, yazılı ve görsel basında halka yansıtılıyor.” Şube Müdürleri, Gençlik ve Spor Bakanlığının yapmış olduğu çalışmaların duyurusu için aylık ve yıllık bültenler yayınladığını ve belirli aralıklarla basın toplantıları düzenlendiğini de dile getirmişlerdir.

4.1.7. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Genelinde Yaygınlaştırılmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin, spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.7.’de yer almaktadır.

Tablo 4.7. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Genelinde Yaygınlaştırılmasına Yönelik Öneriler	Aylık ve yıllık olarak yayınlanan bültenlerin günlük olarak yayınlanması
	Bakanlığa ait günlük ulusal spor gazetesi yayınlanması
	Kamu spotlarının artırılması ve kalıcılığının sağlanması
	Paydaşların ortak düzenledikleri basın toplantılarının sayısının artırılması

Tablo 4.7.’de görüldüğü gibi şube müdürleri, spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna daha fazla yansıtılarak ülke genelinde yaygınlaştırılması için

çeşitli öneriler sunmuşlardır. Bu öneriler ağırlıklı olarak yazılı ve görsel medyanın daha fazla ve aktif kullanımına dayanmaktadır. Aylık ve yıllık olarak yayınlanan bültenlerin günlük olarak daha sık yayınlanmasının ve bültenlerin yanı sıra daha kapsamlı bir şekilde Bakanlık tarafından günlük spor gazetesi yayınlanmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir. Bu görüşleri paylaşan K4, “*Yapılan sportif faaliyetleri duyurma amaçlı aylık ve yıllık olarak yayınlanan bültenlerin günlük olarak yayınlanması gerekmektedir.*” şeklinde görüşlerini ifade ederken; K5, “*Bakanlığımıza ait günlük ulusal spor gazetesi çıkarılabilir.*” önerisinde bulunmuştur.

Şube müdürleri, spor faaliyetleri ile ilgili daha fazla kamu spotunun hazırlanması gerektiğini ve geçici olarak hazırlanan kamu spotlarının kalıcılığının sağlanmasının oldukça faydalı olabileceğini belirtmişlerdir. Bu şekilde yapılan çalışmaların daha büyük bir kesime ulaşabileceğini düşünmektedirler. Şube müdürleri, spor alanındaki paydaşların ortak düzenledikleri basın toplantılarının sayısının artırılmasının da, yapılan çalışmaların bilinirliğinin sağlanmasına yardımcı olabileceğini ifade etmişlerdir. Ortak toplantılar sonucunda her bir paydaşın hitap ettiği kitleye ulaşılmasının, toplumun daha geniş bir kesiminin yapılan çalışmalar hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayabileceği düşünülmektedir.

4.1.8. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör

Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimlerinin ve Sportif Faaliyetlere

Katılımlarının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin; üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının değerlendirilmesine yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.8.’de gösterilmiştir.

Tablo 4.8. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının değerlendirilmesine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimleri ve Sportif Faaliyetlere Katılımları	Olumlu Değerlendirme	Gençlerin kötü alışkanlıklardan korunmasına olanak sağlanması
		Bütçeleri fazla olduğu için başarılı olma ihtimallerinin yüksek olması
		Bütçeleri fazla olduğu için sporcunun ailesine yük olunmaması
		Spor faaliyetlerinin artmasına olanak sağlanması
	Olumsuz Değerlendirme	Çeşitli branşlarda liglere ve turnuvalara katılım sağlanması
		Bütçeleri diğer kulüplerden fazla olduğu için adil bir ortam oluşmaması
		Faaliyetlerinin süreklilik arz etmemesi

Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimleri ve sportif faaliyetlere katılımları, Tablo 4.8.'de görüldüğü gibi, olumlu ve olumsuz açılardan değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan şube müdürleri; üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerini ve faaliyetlere katılımlarını olumlu yönde değerlendirmelerinin en önemli nedenini, sportif faaliyetlerin sayısının artması ve bu şekilde halkın spora teşvik edilmesi olarak ifade etmişlerdir. Şube müdürlerinin yaptığı olumlu değerlendirmeler daha çok üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin bütçelerinden dolayı sahip olduğu avantajlara odaklanmıştır. Bütçelerinin fazla olmasından dolayı bir yandan sportif açıdan başarılı olma ihtimalleri daha fazla olarak değerlendirilirken diğer yandan, sporcuların ailelerine de maddi açıdan daha az yük olunacağı düşünülmektedir. K1, bütçe açısından sahip olunan avantajdan kaynaklanan olumlu değerlendirmelerini şu sözlerle açıklamıştır: “Gayet olumlu buluyorum. Bütçelerinin iyi olmasından dolayı sporcuya gerekli desteği vermektedirler. Bu da sporcunun ailesinin maddi anlamda yükten kurtulmasına neden olmaktadır.” Benzer şekilde K5 ise; “Olumlu değerlendiriyorum. Bütçelerinin diğer

kulüplerden fazla olmasından dolayı başarıya ulaşma ihtimalleri yüksektir.” şeklinde bir değerlendirmede bulunmuştur. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının artması ile birlikte çeşitli branşlarda liglere ve turnuvalara katılımın da artarak sağlanabileceği, şube müdürleri tarafından yapılan olumlu değerlendirmeler arasında yer almaktadır.

Araştırmaya katılan şube müdürleri arasında, amatör branşlarda spor kulübü kurma konusunda üniversite, belediye ve işletmeleri aynı şekilde değerlendirmeyenler de bulunmaktadır. İlgili konuya belediyelerin katılım sağlamasını uygun bulmayan ancak üniversitelerin katılımlarının doğru olduğunu belirten K3'in ifadeleri şu şekildedir: *“Belediyelerin amatör branşlarda spor kulübü kurmalarını uygun bulmuyorum. Çünkü belediyelerin spora ayırdığı bütçeyi kendisine ait amatör spor kulübüne harcaması yerine kendi bünyesinde olmayan amatör spor kulüplerine harcaması, ilde büyük spor organizasyonları düzenlemesi spora daha çok katkı sağlayacaktır. Üniversitelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör spor kulübü kurmaları gayet uygundur.”* Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının olumsuz yönde değerlendirilmesinin altında yatan nedenlerden biri de, belediyelerin bu konuda rol üstlenmesine sıcak bakılmamasıdır. Araştırmaya katılan şube müdürleri arasında, belediyeler tarafından spora verilen desteğin belirli zamanlarda arttığı ve dolayısıyla süreklilik arz etmeyip kısa vadede kaldığını düşünenler bulunmaktadır.

4.1.9. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor

Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılmasına Yönelik Önerilere

İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin; üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.9.'da yer almaktadır.

Tablo 4.9. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılması	Spora ayrılan bütçe oranının artırılması
	Projelerin planlı bir şekilde üretilmesi
	Zorunlu sponsorluk yasaının çıkarılması
	Mevzuatta özel bütçeli idarelerin bütçelerine yönelik düzenleme yapılması

Tablo 4.9.'da görüldüğü gibi üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik öneriler arasında spora ayrılan bütçe oranının artırılması ön plana çıkmaktadır. Şube müdürleri, spora ayrılan bütçe fazla olmadığı için yıl içerisinde yapılan faaliyetlerin ancak zaruri ihtiyaçlarının karşılanabildiğini ve ekstra bir projenin hayata geçirilemediğini belirtmişlerdir. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine yönelik ayırdıkları bütçenin artırılmasının sağlayacağı faydayı K5; *“Spora ayrılan bütçenin oranını artırarak ve planlı ve programlı bir şekilde projeler üreterek sportif faaliyetlere katılım artırılabilir.”* şeklinde ifade ederken; K2 ise, şu açıklamaları yapmıştır: *“Mevzuata spor harcama kotaları konulmalı. Bu harcamaların da kalemleri belirlenmelidir. Mevzuat yeniden düzenlenmeli. Özel bütçeli kurumların daha önce olduğu gibi spor kulübü kurmalarının önü açılmalı.”* K2'nin açıklamalarında da görüldüğü gibi, bütçenin artırılmasının yanı sıra mevzuatta bütçenin kullanımına yönelik yapılabilecek bazı düzenlemeler aracılığıyla da özel bütçeli kurumların spora desteğinin artabileceği düşünülmektedir.

Şube müdürleri, sadece spor faaliyetlerine ayrılan bütçenin miktarının artırılmasının yeterli olmayacağını bununla birlikte ayrılan bütçenin doğru kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Projelerin planlı bir şekilde geliştirilmesi ve uygulanması ile bütçenin doğru ve etkili kullanımının sağlanması gerektiğinin altı çizilmiştir. Aynı zamanda projelerin alanında uzman kişiler tarafından geliştirilmesi ve yürütülmesinin de, bütçenin doğru kullanımına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yeterli bütçe ve

planlı projelerin yürütülmesiyle üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının artabileceği belirtilmiştir.

Şube müdürlerinin önerileri arasında, ilgili kurum ve kuruluşların spor faaliyetlerine katılımlarının artırılması amacıyla zorunlu sponsorluk yasasının çıkarılması da yer almaktadır. Çıkarılması istenilen zorunlu sponsorluk yasası ile her kurum ve kuruluşun bütçesinin belirli bir oranının spora ayrılması sağlanarak spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin de artırılacağı düşünülmektedir.

4.1.10. İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesine ve Bu

Doğrultuda Projelerin Yürütülmesine Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular

Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan şube müdürlerinin; illerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesine yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.10.'da sunulmuştur.

Tablo 4.10. İllerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesine yönelik önerilere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesi ve Bu Doğrultuda Projelerin Yürütülmesi	Görevli idarecilerin ve sporcuların görüşlerinin alınması
	Projelerin ve faaliyetlerin halkın talebine ve ilgisine göre şekillendirilmesi
	Bölge halkının kültür yapısının dikkate alınması
	Yetenek taramaları sonucunda yürütülecek faaliyetlerin belirlenmesi

Araştırmaya katılan şube müdürleri, illerde gerçekleştirilen sportif uygulamalarda ve projelerde bölge halkının isteklerinin dikkate alınmasını, sportif çalışmaların yaygınlaştırılması ve sporun teşvik edilmesi açısından önemli bulmaktadırlar. Tablo 4.10. incelendiğinde, illerde gerçekleştirilecek faaliyetlerin belirlenmesinde bölge halkının özelliklerinin, yeteneklerinin ve isteklerinin dikkate alınmasının önemli olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Özellikle halkın daha önce gerçekleştirilen çalışmalara ve faaliyetlere olan ilgisinin, ileride yapılması planlanan

çalışmalar açısından dikkate alınması gereken önemli bir husus olduğu belirtilmiştir. Bu konuya ilişkin K5'in yaptığı açıklamalar şu şekildedir: *“Düzenlenen çeşitli sportif organizasyonlara gösterilen ilgiye ve katılıma göre ihtiyaçlar ve öncelikler belirlenmektedir. Bu doğrultuda projeler gerçekleştirilmektedir.”* Benzer şekilde K1 de, bölgenin özellikleri kapsamında özellikle kültür yapısının bilinerek dikkate alınmasının önemine şu şekilde vurgu yapmıştır: *“Bölge halkının kültür yapısı ve ilgi alanı değerlendirilerek talep edilecek projeler hayata geçirilmektedir.”*

Şube müdürleri arasında, illerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesinin ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesinin Gençlik ve Spor Bakanlığı önderliğinde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri koordinatörlüğünde yapıldığını ifade edenler olmuştur. İlin sosyo-kültürel ve ekonomik yapısının değerlendirilerek talebe ve katılıma göre projelerin gerçekleştirildiğini ve spor okulları açılarak yetenek taramaları yapıldığını belirtmişlerdir. Bu çalışmalar sonucunda ise, ilin ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlendiğini vurgulamışlardır. Dolayısıyla araştırmaya katılan şube müdürlerinin hâlihazırda yapılan çalışmaları, illerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesi açısından genel olarak uygun ve yeterli buldukları anlaşılmaktadır. Bu nedenle yaptıkları önerilerin de mevcut uygulamalar doğrultusunda olduğu anlaşılmaktadır.

4.2. Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde Görev Yapan Yöneticilerin

Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin

Görüşleri

4.2.1. Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Yerel Yönetimler ve Diğer

Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçekleştirilen İşbirlikçi Uygulamalara İlişkin

Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan yöneticilerin, spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilen mevcut işbirlikçi uygulamalara yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.11.'de gösterilmektedir.

Tablo 4.11. Spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilen işbirlikçi uygulamalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Yerel Yönetimler ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İşbirlikçi Çalışmalar	Spor tesislerinin ortak kullanımında üniversite ile işbirliği	Üniversitenin sporculara eğitim hizmeti sunması
		Sporcuların üniversitenin sosyal tesislerinden faydalanmasının sağlanması
		Sporcuların üniversitenin spor tesislerinden faydalanmasının sağlanması
	Spor tesislerinin ortak kullanımında belediye ile işbirliği	Üniversitenin özel spor turnuvaları düzenlemesi
	Spor tesislerinin ortak kullanımında Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği	Sporcuların belediyenin spor tesislerinden faydalanması
Paydaşların katılımıyla spor tesislerinin ortak kullanımına yönelik protokoller oluşturulması	Spor tesislerinin ortak kullanımında Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği	Milli Eğitim Bakanlığının özel turnuvalar düzenlemesi
		Milli Eğitim Bakanlığının turnuvalara katılımcı sağlaması
		Paydaşlara ait farklı spor tesislerinin ortak kullanımının sağlanması

Tablo 4.11.'de görüldüğü gibi, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü düzeyindeki katılımcılar, spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile yaptıkları işbirlikçi çalışmalar kapsamında; üniversite, belediye ve Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içerisinde olduklarını ve ihtiyaç hâlinde aralarında yapılan protokollere dayanarak ilgili kurum ve kuruluşlara destek olunduğunu ifade etmişlerdir.

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü düzeyindeki katılımcılar, ihtiyaç hâlinde üniversitelerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımının sağlandığını belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili ifadelere yer veren K11; “*Gençlik ve Spor Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılmış olan protokol çerçevesinde, öğrenim görmekte olan öğrencilerin her türlü sportif*

aktivitelerine il müdürlüğümüz tesislerinden, ihtiyaç hâlinde Çukurova Üniversitesinin ve Adana Büyükşehir Belediyesinin spor tesislerinden ücretsiz olarak faydalanmaları için tüm düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurumu öğrencilerinin katıldığı okul sporları ve özel turnuvalar düzenlenmektedir.” açıklamasıyla spor tesislerinin ortak kullanımını sağlayabilmek için yapılan işbirlikçi uygulamalara değinirken; eldeki imkânlar ile verimli bir çalışma meydana getirme amaçları olduğunu belirten K7, “Milli Eğitim Bakanlığı ile aramızda hazırlanmış protokoller var. Bunlara dayanarak sürekli irtibat hâlindeyiz. Düzenlediğimiz sportif aktivitelere katılımcı ayarlamak için, uygun spor tesisi sunmak için, organizasyonlara katılacak sporcuları ve seyircileri toplu taşıma ile ulaştırmak ve daha birçok organizasyon adımlarını yerine getirmek için eldeki imkânlar dahilinde sistemli bir şekilde çalışmaktayız.” ifadelerine yer vermiştir.

4.2.2. Özel Kurum ve Kuruluşların Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı Amacıyla Gerçekleştirilen İşbirlikçi Çalışmalara İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan katılımcıların, özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla gerçekleştirilen işbirlikçi çalışmalara yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.12.’de sunulmuştur.

Tablo 4.12. Özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı amacıyla gerçekleştirilen işbirlikçi çalışmalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Özel Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikçi Çalışmalar	Özel kurum ve kuruluşlar ile ilgili yönetmelik ve mevzuat çerçevesinde işbirliği	Özel kurum ve kuruluşlar ile yetersiz (kısmi) işbirlikçi çalışmaların gerçekleştirilmesi Spor tesislerinden faydalanmada oteller ile işbirliği yapılması Özel spor tesislerinden
	Özel kurum ve kuruluşların spor tesislerinin ortak kullanımı sağlanamaması	Özel kurum ve kuruluşların maddi gelir sağlama amacı ile çalışmaları

Katılımcılar, özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları spor tesislerinden yeterli bir şekilde yararlanamadıklarını ve bu amaçla yapılan işbirlikçi çalışmaların da yok denecek kadar az olduğunu belirtmişlerdir. Tablo 4.12.’de de görüldüğü gibi, özel

kurum ve kuruluşlarla yeterli işbirliğinin yapılamamasının en önemli nedeni, özel kurum ve kuruluşların maddi beklentilerinin olmasıdır. Bu hususa dikkat çeken K8, söz konusu işbirliğinin etkin bir şekilde gerçekleştirilemediğini şu sözlerle ifade etmiştir: *“Bu konuda özel kurum ve kuruluşlar ile yeterli derecede işbirliği içerisinde değiliz. İlgili kurum ve kuruluşlar maddi gelir sağlama amacı ile işletilmesinden dolayı yapılacak olan ücretsiz katılımlı faaliyetlere sıcak bakmıyorlar.”*

Özel kurum ve kuruluşlarla spor tesislerinin ortak kullanımı konusundaki işbirliği, ihtiyaç hâlinde otellerin veya özel spor tesislerinin yöneticileri ile iletişim kurularak sağlanabilmektedir. Bu gibi ihtiyaç durumlarında da, ilgili yönetmelik ve mevzuat çerçevesinde işbirliklerinin sağlandığı, katılımcılar tarafından belirtilmiştir. K11 bu konuda; *“Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 23847 Resmi Gazete Sayılı Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği ve ilgili mevzuat çerçevesinde spor tesisi olarak faaliyet gösteren tüm özel kurum ve kuruluşların sahip oldukları tesisleri ihtiyaç hâlinde sportif faaliyetler düzenlemek üzere il müdürlüğümüz tarafından tahsisi yapılmaktadır.”* açıklamasını yapmıştır. Dolayısıyla katılımcıların görüşlerinden özel kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin gelişime açık bir alan olduğu anlaşılmaktadır.

4.2.3. Paydaşlar Arasındaki Karar Vericilerin Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesine İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan katılımcıların, paydaşlar arasındaki karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.13.’te sunulmuştur.

Tablo 4.13. Paydaşlar arasındaki karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Paydaşların Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesi	Paydaşların yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde belirli olması	Karar verme süreçlerinin ikili ilişkilerle yürütülmesi
	Paydaşların yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde belirli olmaması	Paydaşlara yetki ve sorumlulukları hakkında yeterli bilgilendirmenin yapılmaması
		Görev ve yetkilerin tam anlamıyla yerine getirilmemesi

Tablo 4.13. incelendiğinde, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü düzeyindeki katılımcıların, spor alanındaki paydaşlar arasında yetki ve sorumlulukların net bir şekilde belirli olup olmadığı konusunda zıt görüşlerinin olduğu gözlenmiştir. K12, *“Tüm paydaşların yetki ve sorumlulukları net bir şekilde belirleniyor. Herhangi bir organizasyonda herkes kendi görevinin bilincinde. Organizasyonun eksiksiz tamamlanması için herkes yetkisi dahilinde çaba gösteriyor.”* diyerek paydaşlar arasındaki yetki ve sorumlulukların net bir şekilde belirlendiğini ifade ederken; K13, *“Net bir şekilde belirlenmediğini düşünüyorum. Bazı konularda söz sahibi birden fazla kişi olduğu için organizasyonlarda çeşitli sorunlar çıkmaktadır.”* ifadelerine yer vererek paydaşlar arasındaki yetki ve sorumlulukların net bir şekilde belirlenmediğini, bu sebeple faaliyeti uygulama sırasında yönetim sorunları ile karşılaştığını belirtmiştir.

Katılımcılar, mevcut yetki ve sorumlulukların paydaşlar tarafından yeterli düzeyde bilinir olmadığını belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak ise, bilgi paylaşımındaki eksikliği göstermişlerdir. K8 *“Net olmadığı kanaatindeyim. Görev ve sorumluluklar daha açık bir şekilde belirtilmeli.”* diyerek görev ve sorumlulukların açıkça bildirilmesi ile olası aksaklıkların önlenebileceğini belirtmiştir.

4.2.4. Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin Güçlendirilmesi Amacıyla Yapılabilecek Uygulamalara İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan katılımcıların, paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılabilecek uygulamalara yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.14.’te yer almaktadır.

Tablo 4.14. Paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılabilecek uygulamalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Paydaşların Görev ve Sorumluluklarının Netleştirilmesi ve İşbirliğinin Güçlendirilmesi	Paydaşların sürekli iletişim hâlinde olarak birbirlerinden ve çalışmalarından haberdar olması	
	Paydaşların görev ve sorumlulukları ile işbirlikleri hususunda kanunların ve yönetmeliklerin düzenlenmesi	Paydaşların görev ve sorumluluklarının net bir şekilde belirlenmesi
	Yıl boyunca yapılan işbirlikçi faaliyetlerin sayısının artırılması	
	Paydaşlar arasında işbirlikçi faaliyetler adına üst karar vericinin belirlenmesi	Talimatların uzman tek bir kişi tarafından verilmesi

Tablo 4.14. incelendiğinde, paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla; paydaşlar arasında aktif ve zorunlu bir iletişim süreci olmasının ve bu şekilde hem birbirlerinin yetki ve sorumluluklarını hem de çalışmalarını bilmelerinin sağlanmasının katılımcılar tarafından önerildiği görülmektedir. Şube Müdürleri, paydaşlar arasındaki iletişimin ancak birlikte bütüncül bir anlayışla çalışarak güçlenebileceğini düşünmektedirler. Bu yönde görüş bildiren K8'ün açıklamaları şu şekildedir: *“Bunun için paydaşlar arası iletişimin üst seviyede olması gerekmektedir. Birlikte çalışıp koordineli bir şekilde hareket etmek gerekmektedir.”* Katılımcılar, paydaşlar arasında bu şekilde ortak bir çalışma anlayışının geliştirilebilmesi için yıl içinde yapılan faaliyetlerin ve projelerin sayısının artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Birlikte çalışma ortamı ve olanağı bulamayan paydaşların, birbirlerinin yetki ve sorumluluklarını doğru değerlendirmelerinin de mümkün olamayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle özellikle yıl içerisinde yapılan sportif aktivitelerinin sayısının artırılması gerektiği de önerilmiştir. Yapılan küçük bir organizasyonun bile paydaşlar adına tecrübe olmasının, bir sonraki faaliyet için altyapı oluşturacağı ve böylece paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesine ve aralarındaki işbirliğinin güçlendirilmesine katkı sağlanabileceği katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

Katılımcılar, görev ve sorumlulukların netleşmesini ve bu şekilde işbirlikçi çalışmaların artırılmasını sağlamanın en etkili yolunun bu konuda bağlayıcı yönetmeliklerin hazırlanması olduğunu düşünmektedirler. Nitekim K14; “*En alt kademedен en üst kademeye kadar tüm kademelerin yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirtilmesi ile birlikte bu kuralların uygulanması ile güçlendirilebilir.*” açıklamasıyla bu konudaki ihtiyaca dikkat çekmiştir.

Paydaşların görev ve sorumlulukların netleşmesini ve bu şekilde işbirlikçi çalışmaların artırılmasını sağlamanın yollarından birinin, talimatların bir kişiden çıkması gerektiğini böylelikle yönetim anlamında kargaşa çıkmadan olumlu sonuçlar alınacağını ifade eden K13 şu ifadelerle yer vermiştir: “*İlgili konu için üst karar vericinin belirlenip talimatların uzman, tek bir kişi tarafından verilmesi gerekmektedir.*” Böylelikle yapılan faaliyetlerde karar merciinin belirli olmasının faaliyetin olumlu sonuçlanması için dikkat edilmesi gereken hususlardan biri olduğu tespit edilmiştir.

4.2.5. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Teşvik Etmeye ve Finansal Katkı

Sağlamaya Yönelik Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan şube müdürlerinin, kamu kurum ve kuruluşlarının spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetlere yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.15.’te gösterilmektedir.

Tablo 4.15. Kamu kurum ve kuruluşlarının spora teşvik etmeye ve finansal katkı sağlamaya yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Tema	Kavramlar
Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spora Katkı Sağlamaya Yönelik Faaliyetleri	Gençlik ve Spor Bakanlığının spora katkı sağlamaya yönelik faaliyetleri	Milli sporculara burs verilmesi
		Başarılı sporculara ödül verilmesi
		Halka spor malzemesi dağıtılması
		Amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması
		Spor faaliyetlerinin duyurularının yapılması
		Ailelerin spor hakkında bilinçlendirilmesi
		Sponsorluk çalışmalarının yapılması
		Çeşitli spor organizasyonlarının düzenlenmesi

Tablo 4.15. incelendiğinde, katılımcıların kamu kurum ve kuruluşları kapsamında sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının faaliyetlerini değerlendirdikleri görülmektedir. Bu durum, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının spora katkı sağlayıcı faaliyetlerinin yetersizliğine veya bilinirliğinin sağlanmadığına işaret edebilir.

Gençlik ve Spor Bakanlığının spora teşvik uygulamaları kapsamında; milli sporculara burs verilmesi, başarılı sporculara ödül verilmesi, halka spor malzemesi dağıtılması, amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması, spor faaliyetlerinin duyurulması, ailelerin spor hakkında bilinçlendirilmesi, sponsorluk çalışmalarının yapılması ve çeşitli spor organizasyonlarının düzenlenmesini sağladığı görülmektedir. Bu anlamda gerek maddi gerekse manevi açıdan spora teşvik uygulamalarına önem verildiği anlaşılmaktadır. Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yöneticilerinden K11, gerçekleştirdikleri faaliyetleri şu şekilde ifade etmiştir: *“Gençlik ve Spor Bakanlığımız öğrenci olan milli sporculara, milli sporcular yönetmeliği çerçevesinde her ay burs vererek finansal destek sağlamaktadır. Bunun yanında bakanlığımız tarafından düzenlenen çeşitli turnuvalarda dereceye giren sporculara ödüller verilerek onları daha da istekli hâle getirmek amacı ile birlikte seyirci olarak katılan kişileri de spora teşvik etmek amaçlanmıştır.”* Katılımcıların ifadelerinden spora teşvik uygulamalarının; sporcular, potansiyel sporcular, aileler ve halk olmak üzere çok boyutlu bir anlayışla gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 4.15.’te Gençlik ve Spor Bakanlığının spora finansal katkı sağlamaya yönelik uygulamalarının; milli sporculara burs verilmesi, halka spor malzemesi dağıtılması, amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması ve sponsorluk çalışmalarının yapılması olduğu görülmektedir. Dolayısıyla spora teşvik uygulamalarının ve finansal katkı sağlamaya yönelik uygulamaların aslında bir arada gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Nitekim K10’de görüşlerini açıklarken, spora teşvik ve finansal katkı sağlamaya yönelik uygulamaları birlikte şu şekilde dile getirmiştir: *“Bulunulan yerde halkı spor yapmaya teşvik edecek çeşitli sportif organizasyonlar düzenlenmektedir. Düzenlenen organizasyonlarda halka spor malzemeleri dağıtılmaktadır. Ayrıca başarılı sporculara ödül verilmektedir.”* Katılımcıların ifadelerinden spora finansal katkı sağlamaya yönelik faaliyetlerin gerek bireysel gerekse kurumsal düzeyde teşvik ve destek sağlama amaçlanarak gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

4.2.6. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına

İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan katılımcıların, spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.16.'da sunulmuştur.

Tablo 4.16. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılması	Gençlik ve Spor Bakanlığı çalışmalarının kamuoyuna yansıtılması	Yapılan çalışmaların aylık ve yıllık bültenlerde yayınlanması Yapılması planlanan faaliyetler için internet sitesi üzerinden duyurular yapılması Yapılması planlanan faaliyetler için sosyal medya hesapları üzerinden duyurular yapılması Yazılı ve görsel basının aktif olarak kullanılması Yapılan çalışmalar hakkında bilgi vermek için basın toplantıları düzenlemesi
	Valiliğin çalışmaları kamuoyuna yansıtması	Valiliğin spor faaliyetlerini reklam panolarında duyurması Valiliğin spor faaliyetlerini duyuru araçları ile tanıtım yapması

Tablo 4.16. incelendiğinde, katılımcıların spor kurum ve kuruluşlarının çalışmaları kapsamında sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının çalışmalarını değerlendirdikleri ve bu çalışmaların kamuoyuna yansıtılmasının ise, yine Gençlik ve Spor Bakanlığı ile valilikler tarafından yapıldığını düşündükleri görülmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı faaliyetlerinin kamuoyuna yansıtılması için yapılan çalışmalar arasında; yapılan çalışmaların aylık ve yıllık bültenlerde yayınlanması, yapılması planlanan faaliyetler için internet sitesi üzerinden duyurular yapılması, yapılması

planlanan faaliyetler için sosyal medya hesapları üzerinden duyurular yapılması, yazılı ve görsel basının aktif olarak kullanılması, yapılan çalışmalar hakkında bilgi vermek için basın toplantıları düzenlemesi yer almaktadır. Valiliğin faaliyetleri kamuoyuna yansıtma çalışmaları arasında; spor faaliyetlerini reklam panolarında duyurması ile duyuru araçlarıyla tanıtım yapması yer almaktadır.

Katılımcılar arasında yapılan çalışmaların kamuoyuna yeterli düzeyde yansıtıldığını düşünenlerin yanı sıra aksi yönde görüşe sahip olanlar da bulunmaktadır. Toplumun yapılan çalışmalardan haberdar olduğunu düşünen şube müdürleri, çalışmaların kamuoyuna yansıtılması konusunda teknolojinin gelişmesiyle iletişim ve reklam ağının da geliştiğini ve bu şekilde rahatlıkla paylaşımda bulunduğunu belirtmişlerdir. Çalışmaların kamuoyuna yeterli düzeyde yansıtıldığını düşünmeyen bir katılımcı ise, futbol faaliyetleri dışındaki faaliyetlerin kamuoyuna yeterli derecede yansıtılmadığını belirtmiştir. Bu yönde görüş sahibi olan K15 şu ifadelerle yer vermiştir: *“Özellikle basın, yayın, internet ortamında gazetelerin spor sayfalarında spor faaliyetlerinin duyurulmasında fayda sağlıyor. Bakanlığımızın aylık ve yıllık çıkardığı dergiler ile spor branşlarını tanıtım amaçlı dağıtılan kitapçıklar ile kamuoyuna duyuruluyor. Futbol dışındaki diğer branşlarda yeterli değildir. Futbol oyuncularını rahatlıkla tanınırken diğer branşların oyuncularının pek bilinmemesi duyurunun yeterli olmadığını göstergesidir.”* İlgili katılımcı, yapılan spor faaliyetlerinin kamuoyuna duyurulması konusunda futbol branşının daha çok öne çıktığını, diğer branşların faaliyetlerinin kamuoyuna duyurulması konusunda eksikliklerin olduğuna değinmiştir.

Katılımcıların ifadelerinden çalışmaların kamuoyu ile paylaşımında özellikle teknolojiden yararlandığı anlaşılmaktadır. Spor alanındaki çalışmaların duyurulmasında Gençlik ve Spor Bakanlığı ile valiliklerin işbirliği içinde çalıştığı belirtilmiştir. K14, kamuoyu ile paylaşımında bulunma amacıyla gerçekleştirilen bu işbirlikçi çalışmayı ve teknolojiden yararlandığını şu şekilde açıklamıştır: *“Valilik billboardlarında reklamlar, duyurular yapılmaktadır. El broşürleri ve reklam araçları etkili olarak kullanılmaktadır. Popüler olan sosyal ağ hesaplarından bilgi verilmektedir.”* Katılımcılar, Gençlik ve Spor Bakanlığının yapmış olduğu çalışmaların duyurusu için aylık ve yıllık bültenler yayımlandığını ve belirli aralıklarla basın toplantıları düzenlendiğini de dile getirmişlerdir.

4.2.7. Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Genelinde Yaygınlaştırılmasına Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan katılımcıların, spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.17.'de yer almaktadır.

Tablo 4.17. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Spor Kurum ve Kuruluşlarının Çalışmalarının Kamuoyuna Yansıtılmasına ve Ülke Genelinde Yaygınlaştırılmasına Yönelik Öneriler	Aylık ve yıllık olarak yayınlanan bültenlerin günlük olarak yayınlanması
	Bakanlığa ait televizyon kanalı açılarak sürekli tanıtım, bilgilendirme yayını yapılması
	Bakanlığa ait günlük ulusal spor gazetesi yayınlanması
	Televizyon reklamlarında başarılı sporculara yer verilmesi
	Yapılan sportif organizasyon sayısının artırılması
	Kamu spotlarının artırılması kalıcılığının sağlanması
	Televizyonda yayınlanacak dizi ve filmlerin konularının spora teşvik edici olması

Tablo 4.17.'de görüldüğü gibi yöneticiler, spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna daha fazla yansıtılarak ülke genelinde yaygınlaştırılması için çeşitli öneriler sunmuşlardır. Bu öneriler şu şekildedir: Aylık ve yıllık olarak yayınlanan bültenlerin günlük olarak yayınlanması, bakanlığa ait televizyon kanalı açılarak sürekli tanıtım ve bilgilendirme yayını yapılması, bakanlığa ait günlük ulusal spor gazetesi yayınlanması, televizyon reklamlarında başarılı sporculara yer verilmesi, yapılan sportif organizasyon sayısının artırılması, kamu spotlarının artırılması kalıcılığının sağlanması, televizyonda yayınlanacak dizi ve filmlerin konularının spora teşvik edici olması. Televizyon kanallarına ağırlık verilmesi gerektiğini bildiren K9, “*Sporda başarılı olduğumuz haberlerin ulusal televizyon kanallarında daha çok haber yapılması denenebilir. Ayrıca yine televizyon kanallarının gösteriye sunduğu dizilerin ve filmlerin*

seçimi konusunda spora teşvik edici konulu olanları değerlendirilebilir.” şeklinde önerilerde bulunurken, özendirme politikasının önemli olduğunu vurgulayan K13; “Mevcut sporculara daha fazla destek vererek sporcuya verilen önemin artırılması ile özendirme politikası uygulanmalıdır.” önerisinde bulunmuştur.

4.2.8. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör

Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimlerinin ve Sportif Faaliyetlere

Katılımlarının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan yöneticilerin; üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının değerlendirilmesine yönelik görüşlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.18.’de gösterilmiştir.

Tablo 4.18. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının değerlendirilmesine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimleri ve Sportif Faaliyetlere Katılımları	Olumlu Değerlendirme	Gençlerin kötü alışkanlıklardan korunmasına olanak sağlanması Bütçeleri fazla olduğu için başarılı olma ihtimallerinin yüksek olması Bütçeleri fazla olduğu için sporcunun ailesine yük olunmaması Spor faaliyetlerinin artmasına olanak sağlanması Spor salonları sayısının artması Alt yapının gelişimine katkıda bulunulması
	Olumsuz Değerlendirme	Bütçeleri diğer kulüplerden fazla olduğu için adil bir ortam oluşmaması

Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimleri ve sportif faaliyetlere katılımları, Tablo 4.18.’de görüldüğü gibi, olumlu ve olumsuz açılardan değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticiler; üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin

amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerini ve faaliyetlere katılımlarını olumlu yönde değerlendirmelerinin en önemli nedenini, sportif faaliyetlerin sayısının artması ve bu şekilde halkın spora teşvik edilmesi olarak ifade etmişlerdir. Katılımcıların yaptığı olumlu değerlendirmeler daha çok üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin bütçelerinden dolayı sahip olduğu avantajlara odaklanmıştır. Bütçelerinin fazla olmasından dolayı bir yandan sportif açıdan başarı olmaları ihtimalleri daha fazla olarak değerlendirilirken diğer yandan, sporcuların ailelerine de maddi açıdan daha az yük olunacağı düşünülmektedir. K9, bütçe açısından sahip olunan avantajdan kaynaklanan olumlu değerlendirmelerini şu sözlerle açıklamıştır: *“Olumlu değerlendiriyorum. Spora ayırdıkları bütçe diğer kulüplerden daha fazla olduğu için başarı ihtimali yüksek olmaktadır.”* Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerinin ve sportif faaliyetlere katılımlarının artması ile birlikte gençlerin kötü alışkanlıklarından korunmasına olanak sağlanması, spor salonlarının sayısının artması ve sporcu altyapısının gelişimine katkıda bulunulması, katılımcılar tarafından yapılan olumlu değerlendirmeler arasında yer almaktadır.

Araştırmaya katılan yöneticiler arasında, amatör branşlarda spor kulübü kurma konusunda üniversiteleri ve belediyeleri olumsuz değerlendirenler de bulunmaktadır. İlgili konuya üniversitelerin ve belediyelerin katılım sağlamasını uygun bulmayan, asıl katılım sağlamaları gereken kategorinin profesyonel ligler olması gerektiğini ifade eden K14'nin açıklaması şu şekildedir: *“Olumsuz değerlendiriyorum. Üniversitelerin ve belediyelerin spora ayırdığı bütçe diğer amatör takımlarının bütçelerine göre çok fazla olduğu için başarılı olma ihtimalleri daha yüksektir. Bu da diğer amatör kulüplerinin önünün kesilme riskini beraberinde getirir. Üniversiteler, belediyeler amatör spor kulübü kurma yerine profesyonel liglerde mücadele etmelidirler.”*

4.2.9. Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor

Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılmasına Yönelik Önerilere

İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan katılımcıların; üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.19.'da yer almaktadır.

Tablo 4.19. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik önerilere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Üniversitelerin, Belediyelerin ve Belirli Büyüklükteki İşletmelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılması	Spora ayrılan bütçe oranının artırılması
	Projelerin planlı bir şekilde üretilmesi
	Zorunlu sponsorluk yasasının çıkarılması
	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu olan üniversitelerde tüm branşların aktif olması
	Paydaşların bir araya gelerek kritik yapmaları

Tablo 4.19’da görüldüğü gibi üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik öneriler arasında spora ayrılan bütçe oranının artırılması ön plana çıkmaktadır. Yöneticiler, spora ayrılan bütçe fazla olmadığı için yıl içerisinde yapılan faaliyetlerin ancak zaruri ihtiyaçlarının karşılanabildiğini ve ekstra bir projenin hayata geçirilemediğini belirtmişlerdir. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine yönelik ayırdıkları bütçenin artırılmasının sağlayacağı faydayı K8; “*Spor faaliyetlerine katılımlar ve destekler finansal kaynak dahilinde yürütülmektedir. Spora ayrılan bütçe doğrudan etkilidir.*” şeklinde ifade etmiştir.

Yöneticiler, sadece spor faaliyetlerine ayrılan bütçenin miktarının artırılmasının yeterli olmayacağını bununla birlikte ayrılan bütçenin doğru kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Projelerin planlı bir şekilde geliştirilmesi ve uygulanması ile bütçenin doğru ve etkili kullanımının sağlanması gerektiğinin altı çizilmiştir. Aynı zamanda projelerin alanında uzman kişiler tarafından geliştirilmesi ve yürütülmesinin de, bütçenin doğru kullanımına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yeterli bütçe ve planlı projelerin yürütülmesiyle üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının artabileceği belirtilmiştir.

Katılımcıların önerileri arasında, ilgili kurum ve kuruluşların spor faaliyetlerine katılımlarının artırılması amacıyla zorunlu sponsorluk yasasının çıkarılması da yer

almaktadır. K12 ilgili konu hakkında şu açıklamayı yapmıştır: “*Sponsorluk yasaasının gerçekleşmesi ile sponsor olma mecburiyetinin getirilmesi gerekir.*” çıkarılması istenilen zorunlu sponsorluk yasaası ile her kurum ve kuruluşun bütçesinin belirli bir oranının spora ayrılması sağlanarak spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin de artırılabilereği düşünölmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu olan üniversitelerde tüm branşların aktif olması ve paydaşların bir araya gelerek kritik yapmaları üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına yönelik öneriler arasında yer almaktadır.

4.2.10. İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesine ve Bu

Doğrultuda Projelerin Yürütölmüne Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde görev yapan yöneticilerin; illerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütölmüne yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.20.’de sunulmuştur.

Tablo 4.20. İllerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütölmüne yönelik önerilere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
İllerde Spor İhtiyaçlarının ve Önceliklerinin Belirlenmesi ve Bu Doğrultuda Projelerin Yürütölmüne	Görevli idarecilerin ve sporcuların görüşlerinin alınması
	Projelerin ve faaliyetlerin halkın talebine ve ilgisine göre şekillendirilmesi
	Bölgenin nüfusuna, yapısına, iklimine göre belirlenmesi
	Belediye ile irtibat hâlinde olup imar hakkında bilgi alınması

Araştırmaya katılan yöneticiler, illerde gerçekleştirilen sportif uygulamalarda ve projelerde bölge halkının isteklerinin dikkate alınmasını, sportif çalışmaların yaygınlaştırılması ve sporun teşvik edilmesi açısından önemli bulmaktadırlar. Tablo 4.20. incelendiğinde, illerde gerçekleştirilecek faaliyetlerin belirlenmesinde bölge halkının özelliklerinin, yeteneklerinin ve isteklerinin dikkate alınmasının önemli olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Özellikle halkın daha önce gerçekleştirilen

çalışmalara ve faaliyetlere olan ilgisinin, ileride yapılması planlanan çalışmalar açısından dikkate alınması gereken önemli bir husus olduğu belirtilmiştir. Bu konuya ilişkin K8'ün yaptığı açıklamalar şu şekildedir: *“Halkın spor branşlarına yönelimi takip edilerek, talep edilen istenilen sportif branş aktivitelerinin yapılması sağlanmaktadır.”* Benzer şekilde K13 de, bölgenin özellikleri kapsamında özellikle kültür yapısının bilinerek dikkate alınmasının önemine şu şekilde vurgu yapmıştır: *“Spor ihtiyaçlarının belirlenmesinde halkın kültür yapısının, ilgi alanının önemi büyüktür. Talebe göre yapılacak olan aktiviteler belirlenmektedir.”*

Görevli idarecilerin ve sporcuların görüşlerinin alınması ve belediye ile irtibat hâlinde olup imar hakkında bilgi alınması da illerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesine ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesine yönelik öneriler arasında yer almaktadır. Görevli idarecilerin ve sporcuların görüşlerinin alınması ile ilgili açıklama yapan K11 şu ifadelere yer vermiştir: *“Spor kulüplerinde görevli idarecilerin ve sporcuların konu ile ilgili görüşleri alınıp değerlendirilerek ihtiyaçlar ve öncelikler belirlenmektedir.”*

4.3. Belediyelerde Görev Yapan Yöneticilerin Yerel Yönetimlerde Sporun Desteklenmesine İlişkin Görüşleri

4.3.1. Belediyelerin Bünyesinde Halkı Spor Yapmaya Teşvik Edici Sportif

Rekreasyon Alanlarının Oluşturulması ve Bu Alanlarda Antrenör

Bulundurulmasına İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan katılımcıların, belediyenin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik edici sportif rekreasyon alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda antrenör bulundurulmasına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.21.'de gösterilmektedir.

Tablo 4.21. Belediyelerin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik edici sportif rekreasyon alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda antrenör bulundurulmasına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Halka Yönelik Rekreasyon Faaliyetleri Düzenleme	Spor faaliyetlerine uygun park alanları düzenleme	Belirli zaman dilimlerinde spor faaliyetleri düzenleme Antrenörler eşliğinde sportif faaliyetler düzenleme
	Spor faaliyetlerine uygun tesis hizmeti sunulması	Kadınlara özel salonlarda spor hizmeti sunulması Federasyonların düzenlediği antrenörlük ve hakemlik kursları için salon ve saha tahsisi hizmeti sunulması Çeşitli spor branşlarında açılan dönemlik kurslar için salon ve saha tahsisi hizmeti sunulması

Tablo 4.21.'de görüldüğü üzere, belediye düzeyindeki katılımcılar, halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapıldığını belirtmektedirler. İlgili faaliyetler için uygun park alanları düzenlenmesiyle birlikte bu alanlarda belirli zaman aralıklarıyla branşında uzman antrenörler eşliğinde çeşitli spor faaliyetlerinin düzenlendiğini söylemişlerdir.

Belediye düzeyindeki yöneticiler halka yönelik rekreasyon faaliyetleri düzenleme ile ilgili benzer açıklamalarda bulunmuşlardır. Açıklamaların ortak noktasının ekonomik destek, alan tahsisi ve uzman antrenörlerin görevlendirilmesi olduğu gözlenmiştir. Konuyla alakalı K16; “*Belediyemize ait olan Cumhuriyet Parkı, Yalçın Park ve Spor Parkı olmak üzere üç ayrı parkta sabah ve akşam saatlerinde uzman spor eğitmenleri eşliğinde vatandaşın yoğun katılımı ile egzersiz ve spor faaliyetleri yapılmaktadır.*” ifadelerine yer vermiştir.

Halkı spor yapmaya teşvik etme amacıyla yapılan faaliyetlerden birisi de spor faaliyetlerinin düzenlenmesi amacıyla uygun tesis hizmeti sunulmasıdır. Bu tesislerden kadınlara özel spor hizmeti sunulmasında, federasyonların kurslarının düzenlenmesinde, çeşitli branşlarda spor kurslarının açılmasında faydalanılmaktadır. Halkı spor yapmaya teşvik etmek için yapılanlar hakkında K21 şu ifadelere yer vermiştir: “*Spor*

federasyonlarının düzenlediği antrenörlük ve hakemlik kursları için teorik ve uygulama eğitimi verilebileceği salon ve saha tahsisi konusunda destek sağlamaktayız. Spor tesislerimizde alanında uzman antrenörlerimiz eşliğinde dönemsel spor kursları açarak halkı spor yapmaya teşvik etmekteyiz.”

4.3.2. Halkı Spor Yapmaya Teşvik Etmek Amacıyla Yerel Yönetimlerin Bu Yönde Yapabileceği Daha Farklı Çalışmalara İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan katılımcıların, halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla yerel yönetimlerin bu yönde yapabileceği daha farklı çalışmalara ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.22.’de gösterilmiştir.

Tablo 4.22. Belediyelerin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla yerel yönetimlerin bu yönde yapabileceği daha farklı çalışmalara ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Halkı Spor Yapmaya Teşvik Etmeye Yönelik Yapılabilecek Faaliyetler	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Valilik ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği yapılması	
	Küçük yaş grubundaki çocuklara yönelik eğitim programları düzenlenmesi	Yerel yönetimlerden lojistik destek sağlama Yerel yönetimlerde insan kaynakları konusunda destek alma
	Çocukların yeteneklerinin tespitinin erken yaşlarda yapılması	
	Pilot okul öğrencilerinin spor müsabakalarına seyirci olarak götürülmesi	
	Halka açık rekreasyon alanlarının artırılması	
	Halka çeşitli spor malzemeleri dağıtılarak ilgili branşın tanıtımının yapılması	
	Spor organizasyonları düzenleyen kurum ve kuruluşlara maddi destek sağlanması	
	Spor faaliyetlerine katılan kişilere sponsor olunması	
	Başarılı profesyonel sporcuların davet edilmesiyle halkın spora teşvik edilmesi	

Tablo 4.22.'de görüldüğü gibi, Belediye düzeyindeki katılımcılar, halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla yerel yönetimlerin bu yönde yapabileceği daha farklı çalışmalar hakkında çeşitli önerilerde bulunmuşlardır. İlgili kurum ve kuruluşların aralarında işbirliği yapmalarının, küçük yaş grubundaki çocuklara yönelik eğitim programlarının düzenlenmesinin, çocukların yeteneklerinin tespitinin erken yaşlarda

yapılmasının, pilot okul öğrencilerinin spor müsabakalarına seyirci olarak götürülmesinin, halka açık rekreasyon alanlarının artırılmasının gerektiğini belirten K16 şu ifadelerle yer vermiştir: *“Vatandaşları spora teşvik etmek amacıyla Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlükleri, Valilik ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile koordineli bir ekip ve çalışma ile küçük yaşta çocukların ilköğretim çağlarından başlayarak altı ve on iki yaşları arasında spora özendirici eğitim programları düzenlenmeli. Bu konuda da yerel yönetimler lojistik manada destek olmalı. Araç, personel, alan konusunda destek sağlamalıdır. Yetenekli çocukların yetenekleri doğrultusunda sportif branşlara yönlendirilmesi gerekmektedir. Bunun dışında yine ilköğretim çağlarından başlayarak salon sporları seyircisi noktasında ülkemizin sıkıntı yaşamaması göz önünde bulundurularak pilot okulları salon sporlarına teşvik etmek amacıyla seyirci olarak götürülmesi gerekmektedir. Ayrıca yetişkin insanların sportif faaliyet yapabilecekleri rekreasyon alanları oluşturulması gerekmektedir.”*

Katılımcılara göre, halka çeşitli spor malzemeleri dağıtılarak ilgili branşın tanıtımının yapılması, spor organizasyonları düzenleyen kurum ve kuruluşlara maddi destek sağlanması, spor faaliyetlerine katılan kişilere sponsor olunması ve başarılı profesyonel sporcuların davet edilmesi de halkı spor yapmaya teşvik edecek faaliyetler arasında yer almaktadır. K17 *“Yerel yönetimler ile ilgili spor kulüpleri bir araya gelerek halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla halka spor malzemesi dağıtarak spor hakkında bilgiler verilebilir.”* diyerek, halka spor malzemesi dağıtılarak halkın spora yöneliminin artacağını ifade etmiştir.

4.3.3. Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık Desteği Alınmasına İlişkin

Bulgular

Belediyede görev yapan yöneticilerin, spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık desteği alınmasına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama tablo 4.23.’te sunulmuştur.

Tablo 4.23. Spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık desteği alınmasına ilişkin

Tema	Alt Tema
Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık Desteği Alınması	Valilik, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, spor kulüpleri, dernekler ve organizasyon şirketleri ile işbirliği

Tablo 4.23.'te görüldüğü gibi, spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık desteği alınması konusunda Belediye düzeyindeki katılımcıların hepsinin birbirine benzer ifadelerde buldukları gözlenmiştir.

Katılımcılar, yapılan veya yapılacak olan aktiviteler için organizasyonun sorunsuz bir şekilde tamamlanması amacı ile gerekli görülen konularda alanında uzman kişiler tarafından destek aldıklarını belirtmişlerdir. Valilik, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, spor kulüpleri, dernekler ve organizasyon şirketleri ile işbirliği yapıldığı ifade edilmiştir. Konu ile ilgili ifadelere yer veren K18 şu ifadelerle yer vermiştir: *“Destek alıyoruz. Valilik, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, spor kulüpleri ve dernekler ile sürekli iletişim hâlindeyiz.”* Hemen hemen benzer ifadelerle yer veren K17; *“Faaliyetleri birlikte yürüttüğümüz spor kulüpleri ile sürekli bilgi alışverişi içerisindeyiz. Ayrıca ihtiyaç oldukça organizasyon şirketleri ile birlikte yürüttüğümüz çalışmalar olmaktadır.”* diyerek spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık desteği alındığını belirtmiştir.

4.3.4. Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık İhtiyaçlarına İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan yöneticilerin, spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık ihtiyaçlarına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama tablo 4.24.'te sunulmuştur.

Tablo 4.24. Spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık ihtiyaçlarına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavram
Spor Aktiviteleri İçin Proje ve Danışmanlık İhtiyaçları	Spora ayrılan bütçenin artırılması	
	Organizasyon şirketlerinden faaliyet işlem adımları konusunda destek alınması	
	Spor projeleri üretimi konusunda destek alınması	Üniversitelerin spor okullarından, spor federasyonlarından, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüklerinden proje üretimi konusunda destek alınması

Tablo 4.24.'te görüldüğü gibi, Belediye düzeyindeki katılımcılar, spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık hizmeti alma konusunda çeşitli ihtiyaçları belirtmişlerdir.

Katılımcılar, spora ayrılan bütçenin artırılmasının spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılamada faydalı olacağını belirtmiştir. K18 konuyla ilgili şu ifadelere yer vermiştir: *“Düzenlenecek olan organizasyonun eksiksiz olması için organizasyon şirketlerine ihtiyacımız olmaktadır. Bu ihtiyaçlarımız spora ayrılan bütçenin artırılması ile karşılanabilir.”* Yapılacak olan faaliyeti organize etmek, faaliyetin düzenlenme amacına uygun olmalıdır. İlgili kurum ve kuruluşlardan destek alarak faaliyet işlem adımlarının net bir şekilde belirlenmesi spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılayabilir. K21 konu ile ilgili şöyle açıklamada bulunmuştur: *“Daha çok organizasyon işlem adımları konusunda ihtiyacımız olmaktadır.”* Organizasyonun sorunsuz bir şekilde tamamlanması için alanında uzman kişiler tarafından gerekli işlem adımlarının uygulamaya koyulması gerekmektedir. Böylelikle sıralama aksamadan, yapılan organizasyondan olumlu sonuç alınır.

Spor aktiviteleri için proje ve danışmanlık ihtiyaçlarının giderilmesi adına yapılacak olan faaliyetlerin projeleri konusunda destek alınması gerekmektedir. Sürekli yeni projeler üretilmeli, aralarından en çok verim alınabilecek projeler değerlendirilmelidir. İlgili konu için üniversitelerin spor okullarından, spor federasyonlarından, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüklerinden destek alınması olumlu sonuç verecektir.

4.3.5. Özel İdarelerin Spor Hizmetlerine Ayırdığı Bütçeye İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan yöneticilerin, özel idarelerin spor hizmetlerine ayırdığı bütçeye ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama tablo 4.25.’te sunulmuştur.

Tablo 4.25. Özel idarelerin spor hizmetlerine ayırdığı bütçeye ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Özel İdarelerin Spor Hizmetlerine Ayırdığı Bütçe	Özel idarelerin spora ayırdığı bütçenin yeterli olması	Bütçeden spora ayrılan payın sportif organizasyonlarda kullanılması Bütçeden spora ayrılan paydan amatör spor kulüplerine destek sağlanması
	Özel idarelerin spor hizmetlerine ayırdığı bütçenin yeterli olmaması	Bütçeden spora ayrılan payın ancak zaruri ihtiyaçları karşılaması, ekstra faaliyet yapılamaması

Tablo 4.25.'te görüldüğü gibi, özel idarelerin spor hizmetlerine ayırdığı bütçe konusunda Belediye düzeyindeki katılımcıların birbirlerine zıt görüşte olanların olduğu gözlenmiştir.

Özel idarelerin spora ayırdığı bütçenin yeterli olduğunu belirten katılımcıların, bütçeden spora ayrılan payın; sportif organizasyonlarda ve amatör spor kulüplerine destek olma amacı ile kullanıldığı söylenmiştir. Bu bağlamda K18, “*Yeterince pay ayrıldığını düşünüyorum. Bu paylar aynı ve nakdi yardım olarak kullanılıyor.*” diyerek özel idarelerin spora ayırdığı bütçenin yeterli olduğunu belirtmiştir.

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu özel idarelerin spor hizmetlerine ayırdığı bütçenin yeterli olmadığını söylemiştir. Aynı görüşten olan K16 konuyla ilgili şu ifadeler yer vermiştir: “*Yeterince pay ayrılmıyor. Bütçedeki pay dernekler masasına kayıtlı olan spor kulüplerimize nakdi ve aynı yardım olarak kullanılmakta. Diğer geri kalan kısmı da paraşütten güreşe kadar, masa tenisinden futbol turnuvasına kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan yerel, ulusal ve uluslararası sportif organizasyonlarında kullanıyoruz.*” Ayrılan bütçenin yeterli olmadığını belirten katılımcıların benzer şekilde yorum yaptıkları gözlenmiştir. Yeterli olmama sebebi, ayrılan payın zaruri ihtiyaçlar dışında yapılacak olan ekstra faaliyetlerde kullanılamamasıdır.

4.3.6. Özel İdarelerin Spor Hizmetlerine Yeterli Pay Ayrılması İçin Yapılması

Gerekenlere İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan yöneticilerin, özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterli pay ayrılması için yapılması gerekenlere ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama tablo 4.26.'da sunulmuştur.

Tablo 4.26. Özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterli pay ayrılması için yapılması gerekenlere ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Özel İdarelerin Bütçelerinde Spor Hizmetlerine Yeterli Pay Ayrılması İçin Yapılması Gerekenler	Özel idarelerin bütçelerinin belli bir oranının spora ayrılmasının zorunlu hâle getirilmesi
	Kaldırılan spor fonunun tekrar getirilmesi
	Yapılan sportif organizasyonlardan başarılı sonuçlar elde edilmesi

Tablo 4.26. incelendiğinde, özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterli pay ayrılması için yapılması gerekenler kapsamında katılımcıların fikirleri arasında; özel idarelerin bütçelerinin belli bir oranının spora ayrılmasının zorunlu hâle getirilmesi, kaldırılan spor fonunun tekrar getirilmesi, yapılan sportif organizasyonlardan başarılı sonuçlar elde edilmesi yer almaktadır.

Tüm özel idareleri kapsayacak yasa ile bütçelerinin yüzdeler bir diliminin zorunlu olarak spor faaliyetlerine ayrılması, spora destek olma anlamında özel idare yöneticilerinin tasarrufuna bırakılmadan tüm özel idarelerin spora maddi olarak destek sağlayacağı sonucuna varılmaktadır. Böylelikle spor faaliyetleri için gerekli ihtiyaçların karşılanmasına bağlı olarak sporun gelişmesine katkıda bulunulacaktır. K19 konuyla ilgili şu ifadeler yer vermiştir: *“Bütçenin belli bir oranının spor hizmetlerine ayrılması yasallaştırılarak spora ayrılan bütçenin zorunlu ve sürekli olması sağlanmalıdır.”*

Daha önce aktif olan spor fonu uygulaması ile ülkede sporun gelişmesi amacıyla spor kulüplerine, bireysel sporculara, sportif faaliyetlere katkı sağlanırdı. Kaldırılan bu uygulamanın doğru olmadığını belirten K17, *“Son yasa ile kaldırılan spor fonunun tekrar getirilmesi gerekmektedir.”* diyerek spor fonunun ülkede sporun gelişmesi için önemli uygulamalardan birisi olduğunu, tekrar uygulamaya sokulması gerektiğini ifade etmiştir.

Katılımcılardan K18, *“Ayrılan bütçenin daha da artırılması için yapılan organizasyonlardan başarılı sonuçlar alınması ile birlikte olumlu dönütlerin alınması gerekir.”* diyerek spora bulunulan katkı henüz tam anlamıyla yeterli olmasa dahi yapılan faaliyetlerden olumlu dönüt alınması sportif faaliyetlere sağlanan desteği artıracağını ifade etmiştir.

4.3.7. Spor Hizmetlerine Daha Fazla Bütçe Ayrılması Gereken İhtiyaçlara İlişkin

Bulgular

Belediyede görev yapan yöneticilere, spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçlara ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama tablo 4.27.’de sunulmuştur.

Tablo 4.27. Spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçlara ilişkin

Tema	Alt Temalar
Spor Hizmetlerine Daha Fazla Bütçe Ayrılması Gereken İhtiyaçlar	Stadyum ve spor tesisi yapımı
	Geniş çaplı spor organizasyonu düzenlenmesi
	Amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi destek sağlama
	Spor malzemesi dağıtımı ve nakdi yardım yapılması

Tablo 4.27.'de görüldüğü gibi katılımcılar, spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçları belirtmişlerdir. Önerilerin, halkın spor yapma ihtimalini doğrudan etkileyebileceği şekilde olduğu gözlenmiştir. Katılımcıların ifadelerine göre, stadyum ve spor tesisi yapımı, geniş çaplı spor organizasyonu düzenlenmesi, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi destek sağlama, spor malzemesi dağıtımı ve nakdi yardım yapılması spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçlar arasında yer almaktadır.

Amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi destek sağlama konusunda K16 şu ifadeler yer vermiştir: *“Amatör spor kulüplerimiz, sporun illerde tanıtılmasını geliştirilmesini ve teşvik edilmesini sağlayan spor kulüpleridir. Dolayısıyla spor kulüplerine yapacağımız ayni ve nakdi yardımlar spor hizmetlerine daha fazla katkı sağlayacağından spora ayrılan bütçenin amatör spor kulüplerine daha fazla ayrılması gerektiği kanaatindeyim.”* Amatör spor kulüplerinin sporun illerde tanıtılması konusunda önemli bir yere sahip olduğunu belirten katılımcı, sporun gelişmesi için amatör spor kulüplerine olan desteğin artırılması gerektiğini belirtmiştir. Katılımcıların çoğu, stadyum ve spor tesisi yapımının daha fazla bütçe gerektirdiğini ifade etmiştir. Aynı görüşten olan K22, *“Spor tesisi ve stadyum yapımı fazla bütçe gerektirmektedir.”* diyerek spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçlar arasında spor alanları inşasının olduğunu belirtmiştir.

4.3.8. Belediyelerin Bünyesinde Spor İle İlgilenen Birimlere ve Bu Birimlerin

Faaliyetlerine İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan yöneticilerin; Belediyelerin bünyesinde spor ile ilgilenen birimlere ve bu birimlerin faaliyetlerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.28.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.28. Belediyelerin bünyesinde spor ile ilgilenen birimlere ve bu birimlerin faaliyetlerine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Belediyelerin Bünyesinde Spor İle İlgilenen Birimler ve Bu Birimlerin Faaliyetleri	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığı	Gençlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü Spor ve Organizasyon Şube Müdürlüğü
	Adana Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığı	Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü Spor Destek Şube Müdürlüğü
	İlde sporu yaygınlaştıracak tüm faaliyetlere öncü veya destek olmak	Yıl içerisinde yerel, ulusal ve uluslar arası faaliyetler düzenlenmesi
		Düzenlenen sportif faaliyetlere ulaşım, güvenlik, sağlık, antrenör desteği sağlanması
		Amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardımda bulunulması
Okullara spor malzemesi yardımında bulunulması		
Halkın spor yapabilmesi için uzman spor eğitmenlerinin görevlendirilmesi		

Belediyelerin bünyesinde spor ile ilgilenen birimler ve bu birimlerin faaliyetleri Tablo 4.28.'de değerlendirilmiştir. Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığına bağlı üç şube müdürlüğü bulunmaktadır. Bunlar, Gençlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Spor ve Organizasyon Şube Müdürlüğüdür. Adana Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığına bağlı iki şube müdürlüğü bulunmaktadır. Bunlar, Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Spor Destek Şube Müdürlüğüdür.

Katılımcılar, belediyelerin bünyesinde spor ile ilgilenen birimlerin faaliyetleri hakkında çeşitli uygulamaların olduğunu belirtmişlerdir. Bu faaliyetlerin temel amacının ilde sporu yaygınlaştıracak tüm faaliyetlere öncü veya destek olmak olduğu ifade edilmiştir. Gerçekleştirilen spor faaliyetleri arasında; yıl içerisinde yerel, ulusal ve

uluslar arası faaliyetler düzenlenmesi, düzenlenen sportif faaliyetlere ulaşım, güvenlik, sağlık, antrenör desteği sağlanması, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardımda bulunulması, okullara spor malzemesi yardımında bulunulması, halkın spor yapabilmesi için uzman spor eğitimcilerinin görevlendirilmesi, halkın spor yapabileceği uygun alanlar tahsis edilmesi yer almaktadır. K16 konuyla ilgili şu ifadeler yer vermiştir: “Adana Büyükşehir Belediyemizde Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı vardır. Alt birimleri olarak Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Spor Destek Şube Müdürlüğü olmak üzere iki adet sporla ilgilenen birim bulunmaktadır. Bu birimlerin görevleri yıl içerisinde yerel, ulusal ve uluslararası sportif faaliyetler düzenlemek, düzenlenen faaliyetlerde ulaşım desteği sağlamak, vatandaşları spora teşvik etmek amacıyla organizasyonlar düzenlemek, bunun dışında amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardımda bulunmak, her türlü devlet okullarına spor malzemesi yardımında bulunmak, vatandaşlara uzman spor eğitimcileri ile sportif faaliyetler yapılacak alan tahsis eder.” K23, “Ankara Büyükşehir Belediyesine ait Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığı bünyesinde Gençlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Spor ve Organizasyon Şube Müdürlüğü birimleri vardır. İlde sporu yaygınlaştıracak tüm sportif faaliyetlere öncü veya destek olmak hizmetlerimiz arasındadır.” diyerek spora katkı sağlamaya yönelik görev ve sorumluluklarını belirtmiştir.

4.3.9. Belediyelere Ait Spor Birimlerinin Daha Kapsamlı Hizmet Sunmasına

Yönelik Önerilere İlişkin Bulgular

Belediyelerde görev yapan yöneticilerin; belediyelere ait spor birimlerinin daha kapsamlı hizmet sunmasına yönelik önerilerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar tablo 4.29.’da yer almaktadır.

Tablo 4.29. Belediyelere ait spor birimlerinin daha kapsamlı hizmet sunmasına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Belediyelere Ait Spor Birimlerinin Daha Kapsamlı Hizmet Sunması	Spora ayrılan bütçenin artırılması
	İlçe belediyelerinde gençlik ve spor müdürlükleri kurulması

Tablo 4.29.’da görüldüğü gibi belediyelere ait spor birimlerinin daha kapsamlı hizmet sunmasına yönelik öneriler arasında spora ayrılan bütçe oranının artırılması ön

plana çıkmaktadır. Katılımcılar, belediyelerin bütçelerinden spor faaliyetlerine ayrılan payın yeterli olmadığını buna bağlı olarak sunulan hizmetin daha da artırılabilceği görüşündedirler. Hizmetin artırılabilmesi için yapılması gerekenler arasında en önemli ihtiyacın spora ayrılan bütçenin artırılması olarak belirtilmiştir. Bununla ilgili K23, “*Daha kapsamlı hizmet sunulması için spora ayrılan bütçenin artırılması gerekmektedir.*” diyerek belediyenin bütçesinden spora ayrılan payın az olduğuna dikkat çekerek mevcut bütçenin ancak zaruri ihtiyaçlarda kullanıldığını ekstra hizmette bulunmak için spora ayrılan bütçenin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. K24, “*İlçe belediyelerinde gençlik ve spor müdürlükleri kurulması sporun gelişmesine katkıda bulunacaktır.*” diyerek il belediyelerindeki mevcut spor birimleri gibi ilçe belediyelerinde de spor birimi olması ve bu birimin aktif olarak çalışması spora sağlanan katkının artırılabilceği düşüncesindedir.

4.3.10. Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerine Desteklerine İlişkin Bulgular

Belediyelerde görev yapan katılımcıların; yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerine desteklerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar tablo 4.30.’da sunulmuştur.

Tablo 4.30. Yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerine desteklerine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerine Destekleri	Ulaşım, beslenme ve duyuru hizmetlerinin sunulması
	Başarılı olan sporcuların ve kulüplerin ödüllendirilmesi
	Spor sahalarına bakım, onarım desteği sağlanması

Araştırmaya katılan belediye yöneticileri, yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerine destekleri hakkında bilgi vermişleridir. Tabloya bakıldığında yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerini desteklediği konular arasında; ulaşım, beslenme ve duyuru hizmetlerinin sunulması, başarılı olan sporcuların ve kulüplerin ödüllendirilmesi ve spor sahalarına bakım onarım desteği sağlanması yer aldığı görülmektedir. Konuyla ilgili K16, “*Binde yedilik bütçemizden spor faaliyetlerine ulaşım desteği sağlıyoruz. Nakdi yardımda bulunuyoruz. Spor malzemelerini tedarik ediyoruz. Ayrıca bütün spor sahalarına bakım onarım desteği sağlıyoruz.*” diyerek belediyenin spora ayırdığı bütçe ile ayrılan bütçenin kullanıldığı alanlar hakkında bilgi vermiştir. Belediyenin

bütçesinden spora ayrılan payın az olduğuna dikkat çekerek mevcut bütçenin ancak zaruri ihtiyaçlarda kullanıldığını ekstra hizmette bulunmak için spora ayrılan bütçenin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Katılımcı K19 şu ifadelerle yer vermiştir: “*Amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardım yapılmaktadır. Sporcuların ihtiyacı olan spor malzemeleri verilmektedir. Organizasyonlarda ulaşım desteği sağlanmaktadır.*” Benzer şekilde K24, “*Ulaşım, beslenme ve duyuru hizmetleri ile destek sağlanmaktadır. Başarılı olan kulüpleri ödüllendirilerek spora teşvik edilmektedirler.*” diyerek yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerine destekleri hakkında bilgi vermişlerdir.

4.3.11. Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerini Nakdi Olarak

Desteklemelerine İlişkin Bulgular

Belediyelerde görev yapan katılımcıların; yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerini nakdi olarak desteklemelerine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar tablo 4.31.’de sunulmuştur.

Tablo 4.31. Yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerini nakdi olarak desteklemelerine ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Yerel Yönetimlerin Amatör Spor Kulüplerini Nakdi Olarak Desteklemeleri	Spor fonu uygulamasının tekrar getirilmesi
	Bütçenin belli bir oranının amatör spor kulüplerine ayrılmasının zorunlu hâle getirilmesi

Tablo 4.31.’de görüldüğü gibi, belediye yöneticilerinden, yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerini nakdi olarak desteklemeleri konusunda alınan öneriler arasında; daha önce uygulamada olan spor fonunun tekrar aktif hâle getirilmesi ve bütçenin belli bir oranının amatör spor kulüplerine ayrılmasının zorunlu hâle getirilmesi yer almaktadır.

Katılımcılar arasından K17, “*Spor fonunun yeniden kurulması ile birlikte amatör spor kulüplerine yapılan nakdi yardımın artırılması gerekiyor.*” diyerek yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerine nakdi destek sağlamaları için gerekli yasal boyutun hazır hâle getirilmesi gerektiğini belirtmiştir. K25 ise, “*Bütçelerinin belli bir oranını amatör spor kulüplerine ayırmaları zorunlu kılınarak sağlanabilir.*” diyerek amatör spor kulüplerine olunan desteğin isteğe bağlı değil, zorunlu olması gerektiğini

belirtmiştir. Ayrıca zorunlu olmasının yanında miktarın bütçelerinin belli bir oranına göre belirlenmesinin gerektiğini de ifade etmiştir.

4.3.12. Yerel Yönetimlere Ait Spor Tesislerinin Mevcut Hizmet Süresi ve

Kapsamına İlişkin Bulgular

Belediyelerde görev yapan katılımcıların; yerel yönetimlere ait spor tesislerinin mevcut hizmet süresi ve kapsamına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar tablo 4.32.'de sunulmuştur.

Tablo 4.32. Yerel yönetimlere ait spor tesislerinin mevcut hizmet süresi ve kapsamına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Yerel Yönetimlere Ait Spor Tesislerinin Mevcut Hizmet Süresi ve Kapsamı	Her gün sabahtan akşama kadar hizmet verilmesi	
	Verilen hizmetin yeterli olması	Bulunulan ilde spor ihtiyacının giderilmesi
	Verilen hizmetin yeterli olmaması	Günün her saati açık olması gerekmesi

Tablo 4.32.'de görüldüğü üzere belediye düzeyindeki katılımcılar, yerel yönetimlere ait spor tesislerinin mevcut hizmet süresi ve kapsamı ile ilgili bilgiler vermişlerdir.

Yerel yönetimlere ait spor tesislerinin her gün sabahtan akşama kadar hizmet verdiği belirtilmiştir. Verilen hizmet kimi katılımcılar tarafından yeterli bulunurken kimileri tarafından da yeterli bulunmamaktadır. Yeterli bulunmasının sebebi bulunulan ilde spor ihtiyacının giderildiği ifade edilirken, yeterli bulunmamasının sebebi de günün her saatinde açık olması gerekirken belirli sürelerde açık olması olarak belirtilmiştir.

K19, “Haftanın yedi günü hizmet verilmektedir. Verilen hizmetin kapsamını ve süresini yeterli buluyorum. Eldeki imkânlarla anca bu kadar oluyor.” diyerek spor alanındaki maddi ve manevi imkânların elverdiği kadar halka hizmet edildiğini belirtirken verilen hizmetin süresini yeterli bulmayan K23, “Haftanın her günü sabahtan akşama kadar hizmet verilmektedir. Yetersiz buluyorum, gün boyu yani 24 saat hizmet verilmesi gerekmektedir.” diyerek yerel yönetimlere ait spor tesislerinin gece vakti de olsa kapalı olmaması gerektiğini, sürekli olarak halka hizmet etmesi gerektiğini ifade etmiştir.

4.3.13. Spor Tesislerinin Halka Uzun Süreli (24 Saat) Hizmet Verebilmesine İlişkin

Bulgular

Belediyelerde görev yapan katılımcıların; spor tesislerinin halka uzun süreli (24 saat) hizmet verebilmesine ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama tablo 4.33.'te sunulmuştur.

Tablo 4.33. Spor tesislerinin halka uzun süreli (24 saat) hizmet verebilmesine ilişkin kodlama

Tema	Alt Tema
Spor Tesislerinin Halka Uzun Süreli (24 Saat) Hizmet Verebilmesi	Gerekli antrenör, personel, güvenlik, sağlık ve ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması

Tablo 4.33'te görüldüğü gibi belediye düzeyindeki katılımcılar, spor tesislerinin halka uzun süreli hizmet verebilmesi hususunda çeşitli açıklamalarda bulunmuşlardır. İlgili konu için antrenör, personel, güvenlik, sağlık ve ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması ile spor tesislerinin sürekli açık hâle getirilebileceğinin mümkün olduğunu belirtmişlerdir.

K16 konuyla ilgili şu ifadelerde bulunmuştur: “*Mevcut tesislerin verimli bir şekilde kullanılması amacıyla ışıklandırma, güvenlik, ulaşım vb. sistemlerinin iyileştirilmesi ve vatandaşların ücretsiz kullanımına uygun olabilmesi için hükümet programı uygulanması gerekir.*” K18 ise, “*Spor tesisleri sayılarının artırılması ile birlikte gece görev alacak antrenörler, personeller, hizmetliler, güvenlik görevlileri, sağlık uzmanları istihdam edilmelidir.*” diyerek spor tesislerinin uzun süreli hizmet verebilmesi için yapılması gerekenler hakkında bilgi vermiştir.

4.4. Belediyelerde Görev Yapan Yöneticilerin Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri

4.4.1. Üniversitelerin ve Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımını Sağlayabilmek İçin Yapılan İşbirlikçi Uygulamalara İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan katılımcıların, üniversitelerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.34’te gösterilmektedir.

Tablo 4.34. Üniversitelerin, kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımına ilişkin kodlama

Tema	Alt Tema
Üniversitelerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Spor Tesislerinin Ortak Kullanımı	Paydaşlarla sürekli irtibat hâlinde olarak ihtiyaç hâlinde karşılıklı yardımlaşma sağlanması

Tablo 4.34.’te görüldüğü gibi, belediye düzeyindeki katılımcıların üniversitelerin, kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımı kapsamında paydaşların birbirleriyle sürekli irtibat hâlinde oldukları ve ihtiyaç oldukça yardımlaşma sağladıkları belirtilmiştir.

Katılımcılardan K17, “Çukurova Üniversitesi ve Adana Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ile birlikte ihtiyaç hâlinde spor salonlarını da kullanarak, birlikte çeşitli spor faaliyetleri düzenliyoruz.” diyerek kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımının sağlandığını ifade etmiştir. Buna benzer olarak K24, “Diğer kurum ve kuruluşlar ile sürekli irtibat hâlindeyiz. İhtiyaç hâlinde spor tesislerinin ortak kullanımı konusunda karşılıklı olarak yardımlaşmaktayız.” demiştir. Bu görüşmelerden de anlaşılacağı gibi üniversitelerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımı konusunda her paydaşın imkânları elverdiği kadar birbirlerine destek oldukları, birbirleri ile işbirliği içerisinde oldukları tespit edilmiştir.

4.4.2. Kamu Kurumlarının ve Özel Kurumların Sahip Oldukları Spor Tesislerinin Ortak Kullanımının Yaygınlaştırılmasına İÇin Yapılması Gereken Uygulamalara İlişkin Bulgular

Belediyede görev yapan katılımcıların, spor tesislerinin ortak kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.35.'te gösterilmektedir.

Tablo 4.35. Kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar
Spor Tesislerinin Ortak Kullanımının Yaygınlaştırılması	Paydaşların sürekli irtibat hâlinde olması
	Bütün spor tesislerinin valilik uhdesinde bulunan Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü tekelinde olması

Tablo 4.35.'te görüldüğü gibi, kamu kurumlarının ve özel kurumların sahip oldukları spor tesislerinin ortak kullanımının yaygınlaştırılması için yapılması gereken uygulamalar belirtilmiştir.

Sahip olunan spor tesislerinin ortak kullanımının yaygınlaştırılması adına açıklamada bulunan K20, “İlgili kurum ve kuruluşların aralarındaki iletişimin üst düzeyde olması gerekir. Birlikte koordineli çalışmalar yapmak gerekir.” diyerek spor faaliyetleri kapsamında pay sahibi olan tüm kurum ve kuruluşların birbirleri ile sürekli irtibat hâlinde olmaları bununla birlikte gerekli yardımlaşmaları sağlamaları gerektiğini ifade etmiştir.

Konuyla ilgili öneride bulunan K16, “Bütün spor tesislerinin Valilik uhdesinde bulunan Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'nün tekelinde olmasından yanayım. Ancak Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'nün de siyasetten uzak olması için gerekli tedbirlerin kanuni dayanaklarla sağlamlaştırılması gerektiğini düşünüyorum. Tekelde bulunması düşüncemin nedeni daha kontrollü bir şekilde yönetim olacağından kaynaklıdır.” diyerek çok başlılığın zararının olacağını ifade ederek, yönetimin tek bir yerden adaletli olarak sağlanması, bu şekilde koordineli olarak hareket edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

4.4.3. Belediyelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurma Girişimlerine ve Sportif Faaliyetlere Katılımlarına İlişkin Bulgular

Belediyelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerine ve sportif faaliyetlere katılımlarına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlamalar Tablo 4.36.'da gösterilmektedir.

Tablo 4.36. Belediyelerin amatör branşlarda spor kulübü kurmalarına ilişkin kodlamalar

Tema	Alt Temalar	Kavramlar
Belediyelerin Amatör Branşlarda Spor Kulübü Kurmaları	Belediyelerin amatör spor kulübü kurmalarının olumlu değerlendirilmesi	Diğer kulüplere nazaran maddi imkânın fazla olmasından dolayı başarı ihtimalinin yüksek olması
	Belediyelerin amatör spor kulübü kurmalarının olumsuz değerlendirilmesi	Altyapı sporcusu yetiştirilmesi Profesyonel liglerde spor kulübünün olması gerekmesi Diğer amatör spor kulüplerine destek olunması gerekmesi
	Çeşitli branşlarda amatör spor kulüpleri bulunması	

Tablo 4.36.'da görüldüğü gibi, belediyelerin amatör branşlarda spor kulübü kurmaları hakkında çeşitli görüşler var. İlgili konuda olumlu değerlendirme yapan katılımcıların bu şekilde düşünme nedenleri, belediyelerin diğer kulüplere göre maddi imkânının daha fazla olması nedeniyle başarı ihtimalinin yüksek olduğu ile bu uygulamayla altyapı sporcusunun yetiştirilebileceğidir. Olumsuz değerlendirenler, belediyelerin amatör spor yerine profesyonel liglerde kulübünün olması gerektiğini ve diğer amatör spor kulüplerine destek olunması gerektiğini belirtmişlerdir. Gerçekleştirilen faaliyetler arasında çeşitli branşlardaki amatör spor kulüplerinin mücadele ettikleri belirtilmiştir.

Katılımcılardan K16, “Belediyeler imkân olarak diğer kurum ve kuruluşlara nazaran geniş imkânlara sahip. Dolayısıyla belediyelerin spor kulübü kurmaları en azından diğer spor kulüpleri için lokomotif görevi görecektir. Adana Büyükşehir Belediyemize ait bir bölgesel amatör liginde mücadele eden futbol takımımız ve Türkiye birinci liginde mücadele eden bir güreş takımımız bulunmaktadır. Bunun yanı sıra

belediyemizin yan kuruluşu olan ASKİ'ye ait kadınlar süper liginde bulunan basketbol takımımız var. Bu üç branşta da faaliyet gösteriyoruz. Diğer spor kulüplerine lokomotif görevi görecek olan belediye spor kulüplerinin her belediyenin en az bir tane spor kulübü olması gerektiğini düşünmekteyim.” diyerek belediyelerin amatör spor kulüpleri kurmaları ile ilgili bilgiler vermiştir. K24 ise “Olumsuz değerlendiriyorum. Belediyelerin profesyonel liglerde spor kulüplerinin olması gerektiğini düşünüyorum.” diyerek belediyelerin amatör ligler yerine profesyonel liglerde mücadele etmelerinin gerektiğini ifade etmiştir.

4.4.4. Belediyelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin

Artırılmasına İlişkin Bulgular

Belediyelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına ilişkin yapılan tematik ve kavramsal kodlama Tablo 4.37.'de gösterilmektedir.

Tablo 4.37. Belediyelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılmasına ilişkin kodlama

Tema	Alt Tema
Belediyelerin Spor Faaliyetlerine Katılımlarının ve Desteklerinin Artırılması	Spora ayrılan bütçenin artırılması gerekmesi

Tablo 4.37.'de görüldüğü gibi, belediyelerin spor faaliyetlerine katılımlarının ve desteklerinin artırılması için spora ayrılan bütçenin artırılması gerektiği gözlenmiştir. Belediyelerde spora ayrılan bütçenin oranının çok düşük olduğunu ifade eden katılımcılar mevcut payın yalnızca yıl içerisindeki faaliyetlerde kullanılabildiği ekstra yapılacak faaliyetler için spora ayrılan bütçenin yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Konuyla ilgili açıklamada bulunan K16, “Belediyenin bütçesinin sadece binde yedisinin sportif faaliyetlere ayrılması belediyelerin sportif faaliyetlere katılımını minimuma indirmektedir. Kâğıt üzerinde çok gibi görünse de yapılan organizasyonlarda bu bütçenin yeterli olmadığı görülüyor. Dolayısıyla yıl içerisinde bütçeyi ekonomik kullanmak adına sportif faaliyetlerin verimini de düşürdüğümüzü itiraf edeyim. Söz konusu katılımı ve destekleri artırmak için tüm sportif faaliyetlere yeterli düzeyde bütçe ayrılmalıdır. Bunun da belediyeler yasaasının tekrar düzenlenmesiyle olacağı düşüncesindeyim.” diyerek spora ayrılan bütçenin artırılması gerektiğini, bunda

belediyeler yasaının tekrar getirilmesi ile olacağını ifade etmiştir. K19, “*Spora ayrılan bütçenin artırılmasıyla katılım ve destek artırılabilir.*” diyerek diğer katılımcılarla aynı açıklamada bulunmuştur.

5. TARTIŞMA

5.1. Sporla İlgili Kurum ve Kuruluşlar Arasındaki İşbirliğinin Mevcut Durumuna ve İlgili İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Tartışma

İlgili konu hakkında; Gençlik ve Spor Bakanlığının, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinin ve Belediyelerin spor yöneticilerinden bilgi alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre, sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği vardır fakat yeterli değildir. Katılımcılar bunun nedenini benzer olarak farklı şekillerde ifade etmişlerdir. Yapılan görüşmeler neticesinde sporla ilgili kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliğinin mevcut durumu hakkında çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. Koordineli hareket için paydaşlar birbirleri ile sürekli irtibat hâlinindedir. Zamanın müsait olması ve imkânların yeterli olması hâlinde spor tesislerinden faydalanılması için fırsat verilmektedir. İlgili konunun resmi boyutunun da gerekli olması sebebiyle paydaşlar; spor tesislerinin ortak kullanımı için aralarında protokoller oluşturarak işbirliği içerisinde olmaktadır. Paydaşlar arasında işbirliğinin yetersiz kaldığı durumlar da vardır. Bunun en önemli sebebinin spora ayrılan bütçenin yeterli olmadığıdır. Yeterli miktarda bütçe ayrılmaması; mevcut spor tesislerinin yetersiz olması, yapılacak olan sportif faaliyetlerin tam anlamıyla yapılamaması gibi ciddi sorunları beraberinde getirmektedir. Kurtipek'in (2017) de yaptığı çalışmanın bulgularına dayanarak, görüşme yaptığı katılımcılardan bir kişi dışında tamamının mevcut spor tesisi ve alanlarının yetersiz olduğu yönünde görüşte olduğu belirtilmiştir (39). Akgül (1995), spora ayrılan ödeneklerin yetersiz olduğunu bundan dolayı da ülkede sporun gelişiminin ve yaygınlaşmasının yeterli düzeyde gerçekleşmediğini belirtmiştir (11). Yine benzer olarak sporun toplumda yeterli bir şekilde yaygınlaştırılmadığını ifade eden Aydın (2001), ülkemizde spor tesislerinin yetersiz olduğunu, mevcut spor tesislerinin de halk tarafından kullanımının yeterli olmadığını belirtmiştir (7). Aydın, Demir ve Yetim'in (2007) yaptıkları çalışmada, halkın mesai saatleri dışında spor yapabilmesi için gerekli spor alanlarının ve malzemelerinin temini konusunda kamu kurumlarının hizmetinin yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır (5). Spor tesislerinin müsabakalar ve antrenmanlar dışındaki faaliyetlere açık olmaması nedeniyle, kamu spor faaliyetleri hizmetlerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir (35). Sporla ilgili kamu kurum ve kuruluşlar fiziki donanım yetersizliğini gidermek amacıyla özel kurum ve kuruluşlarla da işbirliği yapmaktadır. Yapılan işbirliği yeterli değildir. Bunun en önemli sebebi özel kurum ve

kuruluşlarının maddi gelir sağlamaya yönelik faaliyetlerde bulunmalarıdır. Spor tesislerinin ortak kullanımının yaygınlaştırılması için yapılması gerekenler arasında bulunan bölgedeki bütün spor tesislerinin Valilik uhdesinde bulunan Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü tekelinde olması gerektiği böylece ilgili konuda karmaşa olmadan tek bir karar mercii tarafından değerlendirilebileceği ifade edilmiştir.

Spor alanındaki paydaşlar arasında yer alan karar vericilerin yetki ve sorumluluklarının net bir şekilde belirlenip belirlenmediği konusunda farklı görüşler de olan spor yöneticileri vardır. İlgili konu hakkında herhangi bir problemin olmadığını dile getirenlerin dışında karar verme süreçlerine yetkili ve sorumlu kişilerin haricinde başka kişilerin de ikili ilişkiler ile müdahale ettiği belirtilmiştir. Paydaşlara yetki ve sorumluluklar hakkında yeterli bilgilendirmelerin yapılmadığı bunun da karmaşa doğurduğu ifade edilmiştir. Ayrıca yetki ve sorumluluk sahibi bazı kişilerin ilgili konuda uzman olmayışları işlerin yürütmesinde aksaklıklara yol açmaktadır. Benzer olarak Pektaş (2010), belediyelerle diğer kurumlar arasında vatandaşa yapılan hizmetler konusunda yetki, sorumluluklar ve koordinasyon sağlamada düzensizliklerin olduğunu ifade etmiştir (38). Paydaşların görev ve sorumluluklarının netleştirilmesi ve aralarındaki işbirliğinin güçlendirilmesi adına aralarındaki iletişimi sürekli hâle getirerek yapılan ve yapılacak çalışmalardan haberdar olmaları gerekmektedir. Ülkemizdeki spor politikalarının çeşitli kademelerinde mevzuat açısından yetersizlikler tespit edilmiştir. Kalkınma planlarında dilekçi ve temennici nitelikleriyle adeta birbirlerinin tekrarı olan politikalar yer almaktadır (11). İlgili konudaki kanun ve yönetmeliklerin düzenlenmesi; görev ve sorumlulukların netleştirilmesine ve işbirliğinin güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır. Yıl boyunca yapılan ortak faaliyetlerin sayısının artırılması da paydaşlara tecrübe olacak olması sebebiyle faydalı olacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların halkı spora teşvik etmeye ve halka finansal katkı sağlamaya yönelik faaliyetleri arasında; milli sporculara burs verilmesi, başarılı sporculara ödül verilmesi, halka spor malzemesi dağıtılması, amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanması, faaliyetlerin duyurularının yapılması, ailelerin spor hakkında bilinçlendirilmesi, sponsorluk çalışmalarının yapılması, çeşitli spor organizasyonlarının düzenlenmesi yer almaktadır. Yapılan çalışmaların artırılması ile ülkede sporun gelişmesi ve yaygınlaşması olumlu yönde etkilenecektir.

Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılması için yapılanlar arasında; yapılan çalışmaların aylık ve yıllık bültenlerde yayınlanması, yapılması planlanan faaliyetler için internet sitesi üzerinden ve sosyal medya

hesaplarından duyurular yapılması, yazılı ve görsel basın aktif olarak kullanılması, yapılan çalışmalar hakkında bilgi vermek için basın toplantıları düzenlenmesi, spor faaliyetlerinin reklam panolarında duyurulması yer almaktadır. Spor kurum ve kuruluşlarının çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasına ve ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çeşitli öneriler vardır. Bunlar; aylık ve yıllık olarak yayınlanan bültenlerin günlük olarak yayınlanması, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait günlük ulusal spor gazetesi yayınlanması, kamu spotlarının artırılması ve kalıcılığının sağlanması, paydaşların ortak düzenledikleri basın toplantılarının sayısının artırılmasıdır.

Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimlerini olumlu değerlendirenlerin yanında olumsuz değerlendirenler de vardır. Gençlerin kötü alışkanlıklardan korunmasına olanak sağlaması, bütçelerinin fazla olmasından dolayı başarı ihtimalinin yüksek olması ve sporcunun ailesine yük olunmaması, spor faaliyetlerinin artması nedeniyle olumlu değerlendirilmektedir. Olumsuz değerlendirilme nedenleri arasında ise bütçelerinin diğer kulüplerden fazla olmasından dolayı adil olmaması ile faaliyetlerin süreklilik arz etmemesi yer almaktadır. İlgili kurum ve kuruluşların spor faaliyetlerine katılımları ve destekleri; spora ayrılan bütçenin artırılmasıyla, projelerin planlı bir şekilde üretilmesiyle, zorunlu sponsorluk yasaasının çıkarılmasıyla ve mevzuatta özel bütçeli idarelerin bütçelerine yönelik düzenleme yapılmasıyla artırılabilir.

İllerde spor ihtiyaçlarının ve önceliklerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda projelerin yürütülmesi; görevli idarecilerin ve sporcuların görüşleri alınarak, projeleri ve faaliyetleri halkın talebine ve ilgisine göre belirleyerek, bölge halkının kültür yapısını dikkate alarak ve yetenek taramaları yaparak gerçekleştirilmektedir. Öner (2001) çalışmasında, halk ile iletişim hâlinde onların ihtiyaçlarının, fikir ve taleplerinin değerlendirilmesi ile belediyenin hizmetlerinin halka faydalı olacağını belirtmiştir (37).

5.2. Yerel Yönetimlerin Sporu Destekleme Amacıyla Yaptıkları Çalışmaların

Mevcut Durumuna ve Sporu Desteklemeleri İçin Yapılabilecek Çalışmalara İlişkin

Tartışma

İlgili konu hakkında Belediyelerin spor yöneticilerinden bilgi alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre, yerel yönetimler buldukları bölgede sporu desteklemek

amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Yapılan çalışmaların artırılması sporun gelişmesine ve yaygınlaşmasına katkı sağlayacaktır. Belediyelerin bünyesinde halkı spor yapmaya teşvik edici sportif rekreasyon alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda antrenör bulundurulması amacıyla çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. Spor faaliyetlerine uygun park alanları düzenleme ile bu alanlarda belirli zaman dilimlerinde alanında uzman antrenörler eşliğinde çeşitli sportif faaliyetler düzenlenmektedir. Belediyeler tarafından yapılan spor hizmetlerinden olumlu sonuçlar elde edilebilmesi için faaliyetlerin planlı bir şekilde programlanmasına ve personelin ilgili alanda vasıflı olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir (36). Ayrıca kadınlara özel hizmet verebilmek için, federasyonların düzenlediği antrenörlük ile hakemlik kursları için ve dönemlik açılan çeşitli spor branşlarındaki kurslar için uygun spor tesisi hizmeti sunulmaktadır. Yapılan çalışmaların dışında sporu geliştirmek adına yapılabilecek faaliyetler arasında; diğer kurum ve kuruluşların ilgili konuda işbirliği yapması, küçük yaş gruplarına yönelik eğitim programları düzenlenmesi, yetenek tespitlerinin erken yaşlarda yapılması, halka açık rekreasyon alanlarının artırılması, halka çeşitli spor malzemeleri dağıtılarak ilgili branşın tanıtımının yapılması, spor organizasyonları düzenleyen kurum ve kuruluşlara maddi destek sağlanması, sponsorluk kavramının geliştirilmesi ve başarılı profesyonel sporcuların davet edilmesiyle halkın spora teşvik edilmesi yer almaktadır. Ülkemizde halkın spora eğiliminin fazla olması sporun ülkedeki önemini artırmıştır. Buna bağlı olarak özel sektörün spora katılım düzeyi de yüksektir. Böylelikle sporun gelişimi ve yaygınlaşması konusunda sponsorluk kavramı, değerlendirilmesi gereken önemli bir konu hâline gelmiştir (36).

Belediyeler, spor aktivitelerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla proje ve danışmanlık desteği almaktadır. Valilik, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, spor kulüpleri, dernekler ve organizasyon şirketleri ile gerektiği zamanlarda destek alınmaktadır. Bu faaliyetin amacı, yapılacak olan spor aktivitesinin amacına uygun ve sorunsuz bir şekilde yürütülmesinin ardından sonlandırılmasıdır. İlgili konuda Belediyelerin çeşitli ihtiyaçları bulunmaktadır. Bunları; spora ayrılan bütçenin artırılması ile organizasyon şirketlerinden faaliyet işlem adımları ve spor projeleri üretimi konusunda destek alınması olarak belirtmek mümkündür.

Özel idarelerin bütçelerinden spor hizmetlerine ayrılan payın yeterli olup olmadığı hususunda farklı görüşler yer almaktadır. Ayrılan payın sportif organizasyonlarda ve amatör spor kulüplerine maddi destek sağlanmasında kullanıldığını belirten bir grup bunun da yeterli olduğunu ifade etmiştir. Sportif

faaliyetlere ayrılan bütçenin yeterli olmadığı görüşünde olan spor yöneticileri, ayrılan payın ancak zaruri ihtiyaçları karşıladığını, ekstra sportif faaliyetlerin yapılamadığını, sporun bu şekilde gelişmesinin ve yaygınlaşmasının çok zor olduğunu belirtmişlerdir. Kurtipek'in (2017) metropoliten alan içerisindeki belediyelerin gençlik ve spor politikalarının değerlendirilmesi adlı çalışmasında, katılımcıların tamamına yakınının belediyelerde spor faaliyetleri için ayrılan bütçenin yeterli olmadığını ifade etmişlerdir (39). Özel idarelerin bütçelerinde spor hizmetlerine yeterli pay ayrılması için yapılması gerekenler arasında; özel idarelerin bütçelerinin belli bir oranının spora ayrılmasının zorunlu hâle getirilmesi, kaldırılan spor fonunun tekrar getirilmesi, yapılan sportif organizasyonlardan başarılı sonuçlar elde edilmesi yer almaktadır. Stadyum ve spor tesisi yapımı, geniş çaplı spor organizasyonu düzenlenmesi, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi destek sağlama ve spor malzemesi dağıtımı ve nakdi yardım yapılması; spor hizmetlerine daha fazla bütçe ayrılması gereken ihtiyaçlar arasında yer almaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesinde sporla ilgilenen birimler şu şekilde ifade edilebilir: Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığına bağlı; Gençlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Spor ve Organizasyon Şube Müdürlüğü bulunmaktadır. Adana Büyükşehir Belediyesinde sporla ilgilenen birimler şu şekilde ifade edilebilir: Adana Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığına bağlı: Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Spor Destek Şube Müdürlüğü. İlgili birimlerin kendilerini sorumlu gördükleri konu sporu yaygınlaştıracak tüm faaliyetlere öncü veya destek olmaktadır. Bu faaliyetler arasında şunlar vardır: Yıl içerisinde yerel, ulusal ve uluslararası faaliyetler düzenlenmesi, düzenlenen sportif faaliyetlere ulaşım, güvenlik, sağlık, antrenör desteği sağlanması, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardımda bulunulması, okullara spor malzemesi yardımında bulunulması, halkın spor yapabilmesi için uzman spor eğitmenlerinin görevlendirilmesi, halkın spor yapabileceği uygun alanlar tahsis edilmesi. Belediyelerin spor birimlerinin daha kapsamlı hizmet sunabilmeleri için; spora ayrılan bütçenin artırılması ile ilçe belediyelerinde gençlik ve spor müdürlükleri kurulması gerekmektedir.

Yerel yönetimler, amatör spor kulüplerini; ulaşım, beslenme ve duyuru hizmetlerinin sunulması, başarılı olan sporcuların ve kulüplerin ödüllendirilmesi ve spor sahalarına bakım, onarım desteği sağlanması konularında desteklemektedirler. Spor fonu uygulamasının tekrar getirilmesi ve bütçenin belirli bir oranının amatör spor

kulüplerine ayrılmasının zorunlu hâle getirilmesi ile yerel yönetimlerin amatör spor kulüplerini nakdi olarak desteklemeleri sağlanabilir.

Yerel yönetimlere ait spor tesisleri her gün sabahtan akşama kadar hizmet vermektedir. Bulunulan bölgede spor ihtiyacının giderildiğini düşünen spor yöneticileri verilen hizmet süresinin yeterli olduğunu ifade etmektedirler. Verilen hizmetin yeterli olmadığını ifade eden spor yöneticileri ise halkın spor tesislerinden belirli süre aralıklarında değil de günün her saatinde yararlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Spor tesislerinin daha kapsamlı ve uzun süreli (24 saat) hizmet verebilmesinin ancak; gerekli antrenör, personel, güvenlik, sağlık ve ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması ile olabileceği ifade edilmiştir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Çalışma sonucunda; ülkemizde sporun gelişiminde ve yaygınlaşmasında yerel yönetimlere ve kurumlar arası işbirliğine yönelik politikalar konusunda eksiklikler olduğu kanısına varılmıştır. İlgili sorunun temelinde, çeşitli sportif faaliyetlerde kullanılmak üzere ayrılan bütçenin yetersiz olduğu yer almaktadır. Kurum ve kuruluşlarda spora ayrılan bütçenin yetersiz olması; gerekli spor tesisleri ve spor faaliyetlerinin yapılamaması sonucunu doğurmaktadır. Çoban ve Devecioğlu (2006), belediye başkanlarının spor hizmetleri konusundaki düşüncelerinin değerlendirilmesiyle ilgili yapmış oldukları çalışmanın sonucunda; çalışmaya katılan belediye başkanlarının tamamına yakınının bütçeden spora ayrılan payın yeterli olmadığı kanısına varmışlardır (20). Yine benzer olarak Karakuş ve Sunay (2000), sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında belediye meclisi üyelerinin görüşlerini aldıkları çalışmada, vergi geliri yüksek olan belediyelerin sportif faaliyetlere ayırdıkları bütçe daha fazla iken vergi gelirleri düşük olan belediyelerin harcamalarını öncelikli olarak alt yapı, temizlik vb. hizmetlere ayırdıklarını belirtmişlerdir (21). Böylelikle spora yeterli derecede pay ayrılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ülkede sporu geliştirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla yapılan faaliyetler konusunda maddi yetersizliklerin olması sebebiyle spor faaliyetleri adına zaruri ihtiyaçları karşılamanın ötesine gidilememektedir. Sporla ilgili kamu kurum ve kuruluşları her ne kadar birbirleri ile iletişim hâlinde olsalar da mevcut spor tesislerinin yeterli olmaması işbirlikçi çalışmalar yapmalarına tam anlamıyla imkân vermemektedir. Bu da ülkede sporun gelişimini ve yaygınlaşmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Ülkede sporu daha iyi konuma getirmeye destek olması gereken özel kurum ve kuruluşların da tek amaçlarının maddi gelir sağlama olması sporun gelişimini tehdit eden önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

Spor alanındaki paydaşların görev ve sorumluluklarının net olmadığı bu sebeple karar verme sürecinde sorunların meydana geldiği görülmüştür. Asli görevi olmamasına rağmen yalnızca özel hayatta iletişim hâlinde oldukları için konuya müdahale edenlerin olduğu tespit edilmiştir. Bu ve buna benzer konular, bulunulan görevin gerekliliklerinin yerine getirilmediğini göstermektedir. Meydana gelen hiyerarşik düzensizlik, ilgili kurum ve kuruluş çalışanlarının asıl amaca hizmet etmediklerini gözler önüne sermektedir.

Ülkemizde kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların halkı spor yapmaya teşvik etmeye ve halka finansal katkı sağlamaya yönelik yapmış olduğu çeşitli faaliyetler vardır. Yapılan faaliyetlerin amaca uygun olması nedeniyle yeterli olmasıyla birlikte yapılacak daha çok faaliyetin sporun gelişimine ve yaygınlaşmasına faydası olacaktır.

Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin amatör branşlarda spor kulübü kurma girişimleri genelde olumlu olarak değerlendirilmiştir. Bunun en önemli nedeni de gençlerin kötü alışkanlıklardan korunmasına olanak sağlayacak olmasıdır. Boş vakitlerini zararlı alışkanlıklar ile geçirmeleri yerine kişisel beceri özelliklerine göre başarılı olabilecekleri spor branşlarına yönlendirilmeleri ilgili kurum ve kuruluşların amatör branşlarda spor kulübü kurmalarının olumlu yönde değerlendirilmesine neden olmuştur. Üniversitelerin, belediyelerin ve belirli büyüklükteki işletmelerin spor faaliyetlerine katılımları ve destekleri yeterli düzeyde değildir. Zorunlu sponsorluk yasının çıkarılması ilgili konuyu olumlu yönde etkileyecektir.

6.2. Öneriler

Bu araştırmada elde edilen bulgular ve sonuçlar doğrultusunda şu önerilere yer verilmiştir:

Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

1. Tüm kurum ve kuruluşların bütçelerinin belirli bir oranının, ülkede sporun gelişimi ve yaygınlaşması adına yapılacak faaliyetlerde kullanılması devlet tarafından yasa hâline getirilerek zorunlu tutulmalıdır.

2. Devlet, spor alanındaki paydaşlar arasında yer alan karar vericilerin yetki ve sorumluluklarını net bir şekilde belirlemelidir.

3. Spor alanında görevlendirmelerde dikkat edilmesi gereken en önemli kriterler arasında ilgili kişilerin alanında uzman olması gerekmektedir.

4. Yerel yönetimlere ait spor tesislerinde; gerekli antrenör, personel, güvenlik, sağlık, ulaşım vb. ihtiyaçların karşılanması ile halka daha kapsamlı ve uzun süreli (24 saat) hizmet verilmesi gerekmektedir.

5. İl belediyelerinde olduğu gibi ilçe belediyelerinde de gençlik ve spor hizmetleri müdürlüklerine yer verilmelidir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında spor odaklı ilişkilerin kapsamı ve niteliği üzerine bir araştırma yapılabilir.

2. Halkı spor yapmaya teşvik etmek amacıyla tüm kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonun değerlendirilmesi ve geliştirilmesi konulu bir çalışma yapılabilir.

3. Geçmişten günümüze uygulanan spor politikalarının içeriğini ve etkililiğini değerlendiren bir çalışma gerçekleştirilebilir.

4. Ülkemizde spora ayrılan bütçe ile sporun gelişimi ve yaygınlaşması arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırma yapılabilir.

KAYNAKLAR

1. Aykın AG, Bilir FP. Hükümet programları ve spor politikaları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2013, 22: 239-254.
2. Çelik A, Şahin M. Spor ve çocuk gelişimi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013, 6: 467-478.
3. Küçük V, Koç H. Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2004, 10.
4. Tanrıverdi H. Spor ahlaki ve şiddet. *Akademik Sosyal Bilimler Çalışmaları Dergisi*, 2012, 5: 1071-1093.
5. Aydın AD, Demir H, Yetim AA. Türk spor politikalarında öngörülen hedeflerin gerçekleştirme düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma (g.s.g.m. örneği). *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2007, 1: 87-96.
6. T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı. Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi. http://www.gsb.gov.tr/public/edit/files/Mevzuat/ulusal_genclik_ve_spor_politikasi.pdf . 12 Şubat 2017.
7. Aydın AD. Türk Spor Politikalarında Öngörülen Hedeflerin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma (G.S.G.M. Örneği). Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2001.
8. Algün Doğu G. Yakın Dönem Gençlik ve Spor Politikalarının Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Doktora tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2013.
9. Tunçtan B. Sporun Kitlelere Ulaştırılması ve Spor Politikaları Çankırı İli Uygulaması. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 1995.
10. Atasever A. Siyasi Parti Programlarında Spor Politikaları. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi, 2003.
11. Akgül E. Planlı Kalkınma Döneminde Spor Politikalarının Tespiti ve Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 1995.
12. Yıldırım A, Şimşek H. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 10.Baskı. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2016: 69-72, 122, 242-254, 269-272.
13. Tezcan ÖE. Ortaokullarda Finansman ve Finansman Yönetiminin İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans tezi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, 2017.
14. Okuyan F, Kapçak CB. Nitel Araştırmada Geçerlilik ve Güvenirlik. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, 2016.
15. Coakley J. Youth sports: what counts as “positive development?”. *Journal of Sport and Social Issues*, 2011, 35: 306-324.
16. Vos S, Wicker P, Breuer C, Scheerder J. Sports policy systems in regulated rhineland welfare states: similarities and differences in financial structures of sports clubs. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 2013, 5: 55-71.
17. Gardiner S, Welch R, Bosman—there and back again: the legitimacy of playing quotas under european union sports policy. *European Law Journal*, 2011, 17: 828-849.
18. Henry IP, Nassis P. Political clientelism and sports policy in greece. *International Review for the Sociology of Sport*, 1991, 34: 43-58.
19. Bergsgard NA, Norberg JR. Sports policy and politics – the scandinavian way. *Sport in Society*, 2010, 13: 567-582.
20. Çoban B, Devocioğlu S. Türkiye’deki belediye başkanlarının spor hizmetlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2006, 1: 49-60.
21. Karakuş E, Sunay H. Sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında yerel yönetimlerin yeri ve fonksiyonlarına ilişkin ankara ili metropol ilçeleri belediye meclis üyelerinin görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2000, 3: 63-80.
22. Bradshaw C, Atkinson S, Doody O. Employing a qualitative description approach in health care research. *Global Qualitative Nursing Research*, 2017, 4: 1-8.
23. Lambert VA, Lambert CE. Editorial: Qualitative descriptive research: An acceptable design. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 2012, 16: 255-256.
24. Creswell JW. Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches. California: Sage Publications, 2003.
25. Leininger M. Evaluation criteria and critique of qualitative research studies. In: Morse JM (eds). *Critical Issues in Qualitative Research Methods*, Sage Publications, 1994: 95-115.
26. Sharts-Hopko NC. Assessing rigor in qualitative research. *Journal of the Association of Nurses In Aids Care*, 2002, 13: 84-86.

27. Morrow SL. Quality and trustworthiness in qualitative research in counseling psychology. *Journal of Counseling Psychology*, 2005, 52: 250-260.
28. Longman Dictionary of Language Teaching And Applied Linguistics, 3thed. London, Richards JC & Schmidt R, 2002.
29. Özdenk S, Beden Eğitimi ve Spor, Faydaları, Önemi ve Sınıflandırılması. *Spor Bilimlerinde Akademik Araştırmalar*, 2018, 77-89.
30. Çelik Y. Türkiye’de Suriyeli Çocuklara Yönelik Uygulanan Eğitim Politikalarının İncelenmesi: Tespitler, Sorunlar ve Öneriler. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2018.
31. Yapraklı M, Siyasi Partilerin Eğitim Politikaları: 2015 Genel Seçim Parti Bildirgelerinin Analizi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, 2017.
32. Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. T.C. Resmi Gazete, 10 Temmuz 2018.
33. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının Görev ve Sorumlulukları.
<https://www.ankara.bel.tr/kurumsal/yetki-alani> . 13 Mayıs 2019.
34. Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının Görev ve Sorumlulukları.
<http://www.adana.bel.tr/versiyon4/gorev-ve-yetkilerimiz/> . 13 Mayıs 2019.
35. Ekenci G, Gözen M. Türkiye’de spor tesis ve hizmetlerinin özelleştirilmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2000, 2: 67-78.
36. Sivrikaya Ö, Doğu G. Düzce Belediyesinin spor hizmetleri için örnek bir yönetim modeli. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 2011, 2: 52-74.
37. Öner Ş. Belediyelerde yönetime katılmada halkla ilişkilerin rolü ve önemi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2001, 3: 100-114.
38. Pektaş EH. Türkiye’de sosyal belediyeçilik uygulamaları ve temel sorunlar. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 2010, 5: 4-22.
39. Kurtipek S. Metropolitan Alan İçerisindeki Belediyelerin Gençlik ve Spor Politikalarının Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Doktora tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2017.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimin ve tez dönemim boyunca desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, engin bilgilerini ve deneyimlerini sunan danışmanım Sayın Doç. Dr. Mustafa AKIL'a ve tez çalışmam süresince bilgi ve tecrübelerinden faydalanmama fırsat veren, bana her zaman yol gösteren ikinci danışmanım Sayın Doç. Dr. Betül BALKAR'a sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Hayatım boyunca her zaman yanımda olan, bana maddi ve manevi her konuda sürekli destek olan, dua eden aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Uşak, 2019

Abdullah Raif GÖKALP

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler
Adı Soyadı: Abdullah Raif GÖKALP Doğum Tarihi: 03.09.1994 Doğum Yeri: Ceyhan Uyruğu: T.C. E-mail: abduallah-gokalp@hotmail.com
Eğitim
Lise: Ceyhan Anadolu Lisesi (2008-2012) Lisans: Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği Bölümü (2012-2016) Yüksek Lisans: Uşak Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı (2016-2019)
Görev
-Bitlis Hizan Said Nursi Anadolu İmam Hatip Lisesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (2018-...) -Türkiye Futbol Federasyonu İl Hakemi (2012-...)